

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2015.

Издавач

Друштво за српски језик и књижевност Србије

За издавача

Александар Милановић, председник Друштва за
српски језик и књижевност Србије

Уредници

Босиљка Милић, секретар Друштва
Зорица Несторовић, заменик председника Друштва
Зона Мркаљ, потпредседник Друштва
Вељко Брборић, потпредседник Друштва
Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва

Коректор

Александра Бјелић

Тираж

1100 примерака

ISBN 978-86-84885-63-2

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2015

НАСТАВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ
У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Београд
2015.

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

**56. ТРАДИЦИОНАЛНИ РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ
СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ И ПРОФЕСОРЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
(САВРЕМЕНО ПРОУЧАВАЊЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
И КЊИЖЕВНОСТИ)**

**Београд, Филолошки факултет
15, 16. и 17. јануар 2015. године**

Четвртак, 15. јануар 2015.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 9.00–9.30 **Пријављивање (евидентирање) учесника и
дељење семинарског материјала
(котизацијски пакет)**
- 9.30–10.00 **Отварање Семинара
Поздравна реч председника Друштва (проф.
др Александар Милановић)
Поздравна реч декана Филолошког факул-
тета (проф. др Александра Вранеш)
Поздравна реч представника Министар-
ства просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије**
- 10.00–10.45 **Између сна и јаве у „Башти слезове боје”
Бранка Ћопића
(проф. др Љиљана Бајић)**
- 10.45–11.30 **Савремена питања творбе речи у српском
језику
(проф. др Божо Ћорић)**

- 11.30–12.15 **О Светом Сави у народној књижевности**
(проф. др Бошко Сувајџић)
- 12.15–13.15 **Додела награда награђеним ученицима и наставницима:**
књижевност, литерарне секције, лингвистичке секције, листови и часописи основних и средњих школа
- 13.15–14.00 **Покондирена тиква у извођењу Секције сценских уметности Филолошког факултета у Београду**
- 14.00–15.00 **ОДМОР**
- 15.00–16.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**
- 16.00–17.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем.
Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Општа места у Савином житију Светог Симеона** (доц. др Зорица Витић)
2. **Хамлет наш саговорник** (проф. др Зорица Бечановић Николић)
3. **Народне епске песме о Марку Краљевићу: интердисциплинаран и интегративан приступ обраде** (мр Александра Бјелић; Драгана Цукић)
4. **Ноћ скупља вијека у Његошевом песничком систему** (др Душко Бабић)
5. **Српске приповетке и приче о рату у настави** (мр Младен Весковић)

7. **Креативно тумачење песничких циклуса и збирки** (др Вукосава Живковић и Валентина Вукмировић Стефановић)
8. **Префиксација као начин творбе у настави српског језика** (мср Ана Ранђеловић)
9. **О неким проблемима класификације гласова српског језика** (др Ана Батас)
10. **Језичке игре у настави граматике** (доц. др Весна Ломпар, Биљана Антић, Марија Марковић и Саша Чорболоковић)
11. **Формулације питања и „зачкољице” у тестовима из српског језика за основну школу** (мср Катарина Беговић)
12. **Општи стандарди постигнућа – образовни стандарди за крај општег средњег образовања (примери задатака)** (Ана Пејић, Ката Симић Мишић, Данијела Вујисић, Ненад Гугл)

Петак, 16. јануар 2015.

ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА

- 9.30–10.15 **Српски дијалекти данас**
(академик Слободан Реметић)
- 10.15–11.00 **Иманентна методика и проучавање књижевности** (проф. др Александар Јовановић)
- 11.15–12.00 **Етимологија у школској настави српског језика: да ли је потребна и како је дозирати?**
(академик Александар Лома)
- 12.00–13.00 **Разговор са писцем – Радован Бели Марковић** (разговор води проф. др Михајло Пантић)

13.00–14.00 ОДМОР

14.00–15.00 РАД У СЕКЦИЈАМА

15.00–16.00 РАД У СЕКЦИЈАМА

Напомена: **Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем. Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.**

1. **Метод усвајања акцента речи у настави** (мр Александра Антић)
2. **Слика света средњовековног човека у огледалу старословенског језика** (доц. др Снежана Вучковић)
3. **Русизми и бохемизми у настави српског језика** (мр Драгана Ђурић)
4. **Примена Речника САНУ у настави српског језика и књижевности** (мр Слободан Новокмет и мр Маријана Богдановић)
5. **Акценат речи на морфолошком и синтаксичком нивоу у настави српског језика** (мр Никола Радосављевић)
6. **Уметник у доба ренесансе: гледати (не) значи и видети** (доц. др Славко Петаковић)
7. **У небеским сферама – Доситеј Обрадовић, балони и комете** (мр Драгана Грбић)
8. **Кад књижевност пева: музика у настави књижевности основних и средњих школа** (асс. мр Мина Ђурић)
9. **Нови образовни стандарди за крај обавезног образовања за предмет Српски језик** (проф. др Зона Мркаљ)

10. **Тумачење романа *Сеобе* помоћу подтекста из *Књиге Проповедника*** (проф. др Оливера Радуловић)
11. **О казивању песме *Плава гробница* Милутина Бојића** (Ратомир Рале Дамјановић)

Субота, 17. јануар 2015.

ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА

- 9.30–10.15 **Данило Киш – чему књижевност данас?**
(проф. др Драган Бошковић)
- 10.15–11.00 **О Вуковом *Српском рјечнику* у настави**
(проф. др Рајна Драгићевић)
- 11.00–11.45 **Предметна настава и међупредметне компетенције: конкурентски или сараднички однос** (проф. др Драгица Павловић)
- 11.45–12.30 **Да ли је Вук био самоук?**
(Милован Витезовић)
- 12.30–13.15 **Српски роман у 2014. години**
(проф. др Михајло Пантић)
- 13.15–13.30 **Промоција издања Друштва**
(проф. др Зона Мркаљ и проф. др Зорица Несторовић)
- 13.30–14.00 **Завршна реч и подела Потврда о учешћу на 56. Семинару**
- 14.00 **Годишња изборна скупштина Друштва**

НАПОМЕНА

Управа Друштва задржава право измене програма.

НАГРАДЕ НА ЗИМСКОМ СЕМИНАРУ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ”

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

– награда за најуспешније писмене задатке –

Друштво за српски језик и књижевност Србије, бавећи се унапређивањем књижевне и језичке културе, спроводи такмичење из књижевности у изради најбољег школског писменог задатка. Уводећи ово такмичење у школе, Друштво је сматрало да у тематику такмичења, поред књижевних тема, треба увести и оне којима се обележавају годишњице и јубилеји значајних писаца и културних догађаја који ће својом актуелношћу подстицати развијање и богаћење изражајних могућности ученика. **Циљ такмичења је усавршавање писмености и подстицај на свестраније и дубље проучавање књижевне уметности.**

Такмичење из књижевности улази у групу оних такмичења која факултети вреднују на класификационим испитима. **Ученици који у завршном разреду освоје једно од прва три места, ослобађају се писменог испита из књижевности на катедрама за српску књижевност (филолошких, филозофских и учитељских факултета) и на правним факултетима.**

Теме се утврђују у сарадњи са Катедром за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета у Београду, задаци се пишу на редовним часовима, а најбоље задатке из школа прегледа Републичка комисија у чијем су саставу и професори Филолошког факултета и сарадници Друштва.

Према Пропозицијама, ово такмичење није обавезно за све школе, нити за све разреде, ни за сва одељења у школи, па ни за све ученике у једном одељењу. Задаци се раде као други школски писмени задатак искључиво на утврђене теме, у свескама за писмене задатке које професор прегледа, исправља, оцењује, образлаже оцену и потписује пуним именом и презименом. Понуђене теме нису везане за поједини разред, већ наставници одлучују коју тему ће дати у ком разреду. Стручни активни бирају два рада из школе и шаљу их Републичкој комисији до **10. децембра текуће године**.

И овогодишње такмичење посвећено је обележавању важних датума.

Такмичење обухвата израду другог школског писменог задатка на једну од следећих тема:

1. *Свети Сава као јунак српске културе*
2. *Портрети јунака у Сремчевој прози*
3. *Између сна и јаве у прози Бранка Ћопића*
4. *Слика детињства у Раним јадима Данила Киша*

Републичка комисија прегледала је 52 ученичка задатка из 20 гимназија и 12 средњих стручних школа и одлучила да награди писмене саставе 4 ученика. Истовремено се награђују и њихови професори, који су их припремали за ово такмичење.

ПРВА НАГРАДА

1. Јована Николетић, IV₄, Гимназија „Исидора Секулић”, Нови Сад
Професор: мр Светлана Торњански Брашњовић

ДРУГА НАГРАДА

1. Милица Вукојевић, II₂, Гимназија Крушевац
Професор: Нела Милојевић

2. Александра Марковић, IV₆, Медицинска школа Ужице
Професор: Јелена Микавица

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лидија Млађеновић, П₂, Гимназија „Пиво Караматијевић”, Нова Варош
Професор: Бранка Ракоњац

Републичка комисија:

1. Проф. др Љиљана Бајић, Филолошки факултет, Београд
2. Проф. др Радивоје Микић, Филолошки факултет, Београд
3. Мр Верица М. Ракоњац Павловић, Београд
4. Проф. др Зона Мркаљ, Филолошки факултет, Београд
5. Проф. др Зорица Несторовић, Филолошки факултет, Београд, председник Комисије

ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ НАГРАЂЕНИ ПРВОМ НАГРАДОМ

Јована Николетић, IV⁴,
Гимназија „Исидора Секулић”, Нови Сад
Професор: мр Светлана Торњански Брашњовић

Између сна и јаве у прози Бранка Ћопића

8. IV 2012.

Коначно су дошли пролећни дани од којих је снег окопно. Осећа се дах благог јутра, а са ливада допире мирис плавог слеза. Закупљена својим мислима, корачајући баштом, и посматрајући разнобојни свет природе, нисам приметила две појаве недалеко од мене – старији човек говори детету које га пажљиво слуша.

Старац, висок и крупан, обучен у исхабани смеђи џемпер и панталоне исте боје, испод згужваног, црног шешира крије лице избраздано борама, упало, изнемогло и бисте очи које одају благу тугу. Док прилазим гостима у својој башти, чујем њихов разговор:

– Дједе, знаш ли ко је блештави, тајанствени посјетилац и путник? – рече дечак узбуђено, хватајући деду за рукав.

Старац се насмеја и меким гласом упита: – Ко би то могао бити?

– Мјесец! – енергично узвикну дечак, а његов добродушни деда му одговори само благим осмехом.

– Знаш – настави одлучно – једно вече ћу кренути у поход на Мјесец.

Реших да им приђем и рекох:

– Зар, понекад, овако дивни пролећни дан не помогне човековој души да оздрави? Мада, сурова реалност често уништи наше снове...

Срдечно, мирно старчево лице се искриви у искрени осмех, а чисте очи засијаше и он ми одговори:

– Свако се брани својим оружјем, а још увијек није искована сабља која може сјећи наше мјесечине, насмијане зоре и тужне сутоне.

Старац с љубављу помилова унука по глави и рече:

– Ех, кад би људи читавог живота остали дјеца!

У том моменту, дечак поче радосно да трчи и ужива у чаролијама пролећног јутра, а ја пожелех да скувам чај и читам Бранка Ћопића.

9. X 2013.

Данас је један од јесењих дана када слез полако мења боју и башта гори у нијансама бакарне, златне, наранџасте и црвене боје. Сетих се мисли Албера Камија да је јесен друго пролеће када сваки лист постаје цвет. Након што прозори немо потонуше у мрак, а град прекри тама, одлучих да се прошетам и слушам како се благи поветарац игра лишћем. У том моменту, запазих нешто што ме је зачудило, а у исти мах обрадовало: неки дечак неуморно покушава да грабљам дохвати Месец. Одлучих да приђем и питам га да ли се Месец може ухватити.

Дечак ми задихано рече:

– Овај свијет је, стварно, шашав и будаласт, нисам ја.

И тек сада схватих да познајем тог дечака, његове бистре, крупне очи, занесеност и радозналост учинише ми се познатим.

– А где ти је деда? – упитих га осмехнувши се.

– Остао је крај ватре, мој предобри душевни старац, чија љубав ме грије – пожури да одговори – он мени тако увијек: таман кренем у нешто, сав устрептао, изнад земље, кад он повикне, а ја – цоц – о тврду ледину!

– Разумем те, мени се то стално дешава. Твој деда је необичан и диван човек – рекох са усхићењем.

– Да, мој маштовити дјед Раде зна да каже: ’Главо моја, главо моја бујна, до чега си ме ти само довела!’

– Сигурно много волиш свог деду...

– Он зна пола тајни овог свијета. Једном сам дошао из школе и одмах с прага, питам га: – Ћеде кол’ко ти је година?

– Шездесет – вели он.

– Толико има и мој магарац – кажем ја побједоносно.

Дечак ми рече да је са њим и самарџија Петрак, неуморни скитница који каже да само добар човек може личити на коња. Додаде још да га јако воли и да ове дане чак зове Петраковим, јер су празнични и сјајни. И заиста, тек сад приметих необичног човека који руком позва дечака. А ја се нађох у свом чудесном свету, у машти у којој живи оно високо и недостижно. Машем својој звезди и пропињем се на пете да загрлим Месец.

26. I 2014.

Чујем вејање снега од кога је и слез попримио белину. Осећам неправду која свет саткан од маште, снова и идеала разбија попут порцеланске вазе. Али, не дозвољавам да буде уништен, него, поново, склапам пукотине, као да их не примећујем, што сам научила једног пролећа, читајући Ћопићеву „златну бајку о људима”. Кад осетим колико је живот тежак, некад неподношљив и тужан, пожелим да имам некога ко ће у њега унети ведрину, радост и сјај и сетим се једног дивног дечака и његовог племенитог деде. Док корачам и размишљам о свему што ме мучи, преда мном се, одједном, створише моја два пријатеља.

– Невероватно! Баш сад мислим на вас – узвикнух обрадовано.

Старац ми рече:

– Некад човек не може да одвоји јаву од сна, стварност од привиђења, јер је живот, понекад, толико тијесан да дјелује нестварно. Али, у њега треба унијети боје маште, авантура и снова.

Дечак, чије очи радосно светлуцају, рече:

– Мени се чини да је у машти све љепше, богатије и чудесније. То си ме ти, дједе, научио.

Старац с љубављу погледа унука и одговори:

– А ти мени, заузврат, увек гријеш леђа – на шта се сви насмејасмо.

– Људска душа је толико осетљива, крхка и детињаста, а живот груб и суров – рекох замишљено.

– Да – одговори добродушни старац. Осетљивим особама и сањарима теже је него осталима, бриге их потресају као вјетар јасику.

– Али ми, сањари, остајемо целог живота деца и то за мене има посебну драж.

Деда се насмеши и погледа ме ведрим очима, па рече:

– Можда је твоја башта сад у знаку невеселости, али знај да после зиме дође пролеће, као и после кише сунце. Свакоме је Бог дао неку радост. Зар још увек ниси открила која је твоја?

Добродушни и честити старац извади из џепа сат, ког погледа са страхопоштовањем и свечано, узео унука за руку и одоше некуд. Само видим радосне дечје кораке, а од наноса снега нисам сигурна да ли то и овај необични и душевни старац подиже своје тешке ноге и, заједно са унуком, весело поскскује...

10. XII 2014.

Ја ни данас нисам сигурна које је боје вук, али и даље верујем да о животу највише знају добри старци и занесени дечаци.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОФЕСОРА

Комбинација вешто утканих мотива „Баште слезове боје” и личног доживљаја Ћопићевог дела допринела је експресивности израза, лиричности и веома успелом дочаравању пишневог света „међу јавом и мед’ сном”...

Одличан (5) С. Торњански Брашњовић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

У раду ученице Јоване Николетић, под насловом „Између сна и јаве у прози Бранка Ћопића”, успешно је дочаран простор *између сна и јаве* у прози Бранка Ћопића. Инспирирана мотивима и ликовима Ћопићеве *Баште слезове боје*, награђена ученица путем поетских дијалога дечака и његовог деде открива суштину Ћопићевог поетског света, обојену личним доживљајем ауторке овог рада.

Републичка комисија

ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИТЕРАРНИХ СЕКЦИЈА И ДРУЖИНА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

Такмичење литерарних секција и дружина обухвата рад у току једне школске године. Покретањем такмичења било је неопходно да се разнолики вид литерарних активности, који има свака школа, уврсти у такмичарски систем стваралачке ученичке активности. Такмичењем је постављен јасан циљ: афирмисати рад литерарних секција и дружина које својим програмима, облицима и методама рада доприносе развијању креативних способности ученика и активном односу према књизи и писаној речи.

Литерарне секције основних и средњих школа, пријављене на такмичење за рад у школској 2013/2014. години, показале су солидну организованост и различите видове у области колективног, групног и индивидуалног рада чланова литерарних секција. Такође су показале постигнуте резултате на конкурсима, наградним тематима, смотрема самосталног ученичког стварања, на фестивалима и такмичењима, на креативним трибинама и пројектима, у школским листовима и часописима и другој периодици. Прегледом документационог материјала може се похвалити уредност и педантност многих пријављених секција, мада по неки детаљ открива да је запис можда формална белешка (нпр. да ли је могуће да у току шк. године тридесет и више чланова секције добију плус на свих четрдесетак састанака, да баш нико никад није изостао; и слично). Правилник о такмичењу не обавезује

учеснике да шаљу на конкурс, без селекције, све сакупљене појединачне белешке, афише институција где су присуствовали чланови секција и примере мање значајне кореспонденције. Пријаве неких литерарних секција оптерећене су целокупном документацијом о тој секцији коју поседује школа и наставник.

Очекујемо да ће наставници и професори који стручно воде рад литерарних секција и дружина, непрекидним освајањем награда на такмичењу Друштва, учествовати на стручним семинарима и у стручној периодици, те излажући своја искуства, доприносити остварењу најбитнијег циља овог такмичења: подизања квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности.

Републичка комисија за вредновање рада литерарних секција и дружина основних и средњих школа, на основу критеријума предвиђених Правилником и увидом у документацију, донела је одлуку да се одликују за рад у школској 2013/2014. години, равноправним наградама, следеће литерарне секције:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Јован Курсула”, Варварин
Професор: Слађана Павловић
2. Литерарна секција ОШ „Др Арчибалд Рајс”,
Београд
Професор: Љубинка Марковић

ДРУГА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Браћа Недић”, Осечина
Професор: Лидија Марић Јовановић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Никола Тесла”, Београд
Професор: Александра Дракулић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Литерарна секција Економска школа „Нада Димић”,
Београд
Професор: Снежана Обрадовић

ДРУГА НАГРАДА

1. Литерарна секција Ваљевска гимназија, Ваљево
Професор: Милена Милисављевић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Литерарна секција Седма београдска гимназија,
Београд
Професор: Ана Марковић и Радица Смиљковић

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА

1. Литерарна секција Карловачка гимназија, Сремски
Карловци
Професор: Љиљана Малетин Војводић

Републичка комисија:

1. Босиљка Милић, председник Комисије, секретар
Друштва
2. Проф. др Бошко Сувајић, потпредседник Друштва
3. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва
4. Слободан Ж. Марковић

ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

Према пропозицијама такмичења лингвистичких секција обухвата се рад секција у току једне школске године. На Зимском семинару проглашавају се и награђују дипломом и књигама лингвистичке секције, као и наставници који воде њихов стручни рад.

КОНКУРС ЗА ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

На конкурс за избор најбољих лингвистичких секција који организује Друштво за српски језик и књижевност Србије и Вукова задужбина, пријавиле су се лингвистичке секције основних и средњих школа Србије.

На састанку, одржаном 04. децембра 2014. године, Републичка комисија у саставу: др Весна Половина, др Милан Стакић, Надежда Милошевић, професор, Јагода Жунић, професор, приликом одлучивања о додели награда руководила се критеријумима Правилника о такмичењу лингвистичких секција и констатовала је да су секције својим инвентивним програмима рада, разноликошћу метода и приступа језичкој материји, као и бројем истраживачких радова које су обрадиле, знатно допринеле подизању квалитета наставе српског језика.

Стога је донела одлуку да се за 2013/2014. школску годину награде следеће лингвистичке секције:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Нада Пурић”, Ваљево
Професор: Рајна Бранковић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Раде Кончар”, Земун
Професор: Наташа Полић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Ђура Јакшић”, Зрењанин
Професор: Софија Жебељан

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Прве крагујевачке гимназије,
Крагујевац
Професори: Мирјана Арнаут и Марио Бадјук
2. Лингвистичка секција Филолошке гимназије,
Београд
Професор: Биљана Бранић Латиновић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Фармацеутско-физиотерапеутске школе, Београд
Професор: Јелена Стојиљковић

2. Лингвистичка секција Гимназије „Вељко Петровић”,
Сомбор
Професор: Лидија Неранчић Чанда

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Ваљевске гимназије, Ваљево
Професор: Милена Петровић
2. Лингвистичка секција Гимназије „Урош Предић”,
Панчево
Професор: Валентина Паровић
3. Лингвистичка секција Медицинске школе, Ужице
Професор: Јелена Микавица

Републичка комисија:

1. Проф. др Весна Половина, председник Комисије,
Филолошки факултет
2. Проф. др Милан Стакић, члан Комисије, Филолошки
факултет
3. Надежда Милошевић, професор, члан Управе Друштва за српски језик и књижевност Србије
3. Јагода Жунић, професор, члан Управе Друштва за српски језик и књижевност Србије
4. Проф. др Александар Милановић, председник Друштва за српски језик и књижевност Србије

ОСНОВНОШКОЛСКИ И СРЕДЊОШКОЛСКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ОСНОВНОШКОЛСКЕ И СРЕДЊОШКОЛСКЕ ЛИСТОВЕ И ЧАСОПИСЕ У ШКОЛСКОЈ 2013/2014. ГОДИНИ

Од тренутка када је уведено па све до данас, такмичење за најбоље основношколске и средњошколске часописе и листове изнова је потврђивало иницијалну потребу за својим профилисањем. Жири Друштва за српски језик и књижевност Србије који је из године у годину одлучивао о наградама, сусретао се са константним повећањем броја пристиглих часописа и листова на конкурс, као и са непрестаним богаћењем како садржаја школске периодике, тако и њених графичких и техничких могућности. О томе недвосмислено говоре подаци са последњег такмичења на које је пристигао 61 наслов и то 34 часописа и листова из основне школе, односно 27 часописа и листова из средње школе. Међу њима су и часописи који поред штампане имају и своју електронску варијанту, они који су већ награђивани, они који су нам се представили први пут без обзира на дужину излагања, они који дуже излазе, али и они који су тек на својим почецима.

Када су у питању основношколски часописи и листови пристигли на конкурс, приметно је да су многи међу њима потпуно профилисани, односно да имају оформљене редакције, обликоване рубрике, да су аутори прилога ученици, да се на основу њихових радова стиче представа о школи којој припадају, да су каткад објављена и два броја изузетног квалитета у једној школској години... Међутим, такође се може приметити и низ слабости појединих основношколских

листова и часописа међу којима су и појава да лист/часопис замењује годишњи извештај школе, да је у изради часописа укључен мали број ученика и то најчешће из одређених одељења, да је процентуално више радова ученика нижих разреда основне школе (који нису обухваћени пропозицијама нашег конкурса), као и да често претежу наставнички текстови у укупном броју прилога у листу/часопису, да је каткад више непотписаних неголи потписаних радова тако да се не зна ко је њихов аутор, да не постоји тематска разноврсност прилога, односно да се они најчешће везују само за садржаје предмета Српски језик...

Неке од наведених слабости појављују се и у средњошколским часописима и листовима као што су: непрофилсаност часописне структуре; проблем ауторства – професори су аутори већег броја прилога, многи радови нису потписани, често су прилози објављени у часопису у великом броју преузети са интернета, без критичког односа према ономе што се објављује; условљеност наставом јер многи радови долазе директно из наставног процеса а не као производ настао у раду на секцијама или другим облицима ваннаставних активности... С друге стране као обележја квалитета средњошколских листова и часописа можемо издвојити да су многи садржајно богати, да постоје различите рубрике међу којима и оне са изузетно озбиљном тематиком али и са забавним садржајима, да се на основу објављених прилога у часописима може видети као „дише” школа чији је он представник. Посебно се својим квалитетом истичу часописи и листови средњих стручних школа који су занимљиви јер потпуно одражавају специфичност рада школа одређених стручних усмерења.

На основу свега предоченог Комисија Друштва за српски језик и књижевност која је радила у саставу Босиљка Милић (председник Комисије), мр Злата Златановић, доц. др Весна Ломпар, проф. др Зорица Несторовић, проф. др Вељко Брборић и проф. др Бошко Сувајцић донела је следећу одлуку:

**НАГРАЂЕНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА ШКОЛСКЕ 2013/2014.
ГОДИНЕ СУ:**

ОСНОВНА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Плави снови, ОШ „Свети Сава”, Крагујевац
Бачки кутак, ОШ „Руђер Бошковић”, Београд

ДРУГА НАГРАДА

Полет, ОШ „Н. С. Татко”, Прокупље
Нова искра, ОШ „Танаско Рајић”, Чачак
Под плавим кровом, ОШ „Павле Савић”, Београд
Драгољуб, ОШ „Драгољуб Илић”, Драчић
ИГ кораци, ОШ „Иван Горан Ковачић”, Београд

ТРЕЋА НАГРАДА

Основац, ОШ „3. октобар”, Бор
Штос, ОШ „Доситеј Обрадовић”, Омољица
Школске новости, ОШ „Бранко Радичевић”, Београд
Ражњићи од знања, ОШ „Иван Вушовић”, Ражањ

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА

Градиштанац, ОШ „Светозар Марковић”, Бачко Градиште

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

Ми, Гимназија Лесковац
Млади филолог, Филолошка гимназија, Београд
Гимназијалац, Ваљевска гимназија, Ваљево

ДРУГА НАГРАДА

Medicus, Медицинска школа „Др Андра Јовановић”,
Шабац
Гимназион, Гимназија Чачак
Спектар, Хемијско-технолошка школа „Божидар
Ђорђевић Кукар”, Лесковац
Идеја, Техничка школа Књажевац

ТРЕЋА НАГРАДА

Економац + плус, Економско-трговинска школа, Краљево
Исидора, Гимназија „Исидора Секулић”, Нови Сад
Еколошки глас, Средња школа за економију, право и ад-
министрацију, Београд
Гроги, Гимназија „Светозар Марковић”, Ниш
Златни пресек, Школа за дизајн, Београд

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА

Дрво живота, Медицинска школа „7. април”, Нови
Сад

Упућујући своје честитке редакцијама награђених школ-
ских листова и часописа, жири се захваљује свим учесницима

овог конкурса и позива све заинтересоване да узму учешћа у наредном конкурсy за најбоље листове и часописе основних и средњих школа у Србији.

**Друштво за српски језик и књижевност Србије
и редакција часописа *Свет речи*,
у циљу подстицања рада листова и часописа у
основним и средњим школама расписују**

К О Н К У Р С

за најуспешније листове и часописе
основних и средњих школа
објављене у школској 2014/2015. години.

Конкурс почиње даном објављивања, а завршава се 30. септембра 2015. године. Стручна комисија редакције часописа *Свет речи* прегледа све приспеле листове и часописе, бира и проглашава три најбоља и резултате објављује у наредном броју. На Зимском семинару биће додељене дипломе и награде у књигама.

Сви приспели часописи и листови учествоваће на смотри листова и часописа која ће трајати током Зимског семинара 2016. године на Филолошком факултету у Београду, у историјама Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Листове и часописе слати на адресу:
Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Конкурс за *Свет речи*)
Филолошки факултет, Студентски трг 3
11000 Београд, поштански фах 359
телефон Друштва: 011/3285-506
електронска пошта: drustvosj@fil.bg.ac.rs

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

1. Увод

Друштво за српски језик и књижевност Србије већ две деценије успешно реализује Такмичење из српског језика и језичке културе, уз помоћ и потпору Министарства просвете и Вукове задужбине. Поред овог такмичења, Министарство просвете подржава и такмичење за најбољи средњошколски писмени задатак, као и надметања литерарних и лингвистичких секција. Иако су резултати ученика средњих школа и гимназија у надметању за најбољи писмени задатак значајан показатељ на који начин се средњошколци баве књижевношћу, колико је читају и како је тумаче, Друштво за српски језик и књижевност Србије сматрало је да књижевност, као област предмета Српски језик, заслужује још већу пажњу, те да ученици могу да се такмиче и у томе колико познају, разумеју и примењују књижевну терминологију; колико су упознати са биобиблиографским подацима о писцима; да ли владају језичкостилском терминологијом; колико познају историју и теорију књижевности, као и књижевну критику; колико је у њиховом корпусу знања присутно и познавање секундарне литературе (поред примарних текстова лектире).

2. О Књижевној олимпијади

Књижевна олимпијада се организује на свим нивоима такмичења, на начин како се то изводи на Такмичењу из језика и језичке културе. У том смислу, Друштво прави тестове за нивое окружног и Републичког такмичења, а у Карловачкој гимназији ово такмичење се спроводило као у школи-домаћину, у два дана. Првог дана такмиче се ученици **седмог и осмог разреда основне школе**, а другог дана тестове решавају ученици **сва четири разреда гимназије и средњих стручних школа** (према пропозицијама такми-

чења то би били ученици који би се пласирали на Републички ниво – претпоставља се до 250 учесника). Карловачка гимназија је љубазно понудила да буде школа-домаћин (као што је то школа у Тршићу, за потребе Такмичења из језика и језичке културе) и самоиницијативно поднела захтев за одобрење средстава за део извођења Књижевне олимпијаде Покрајинском секретаријату за образовање, управу и националне заједнице. Друштво је, након увида у тај захтев, сугерисало да буду измењене одређене појединости у општим подацима о програму/пројекту:

Назив програма: Књижевна олимпијада (за ученике седмог и осмог разреда ОШ, све разреде гимназије и средњих стручних школа);

Циљ програма: Популаризација предмета Српски језик и књижевност; развијање ученичких знања, вештина и способности у областима Читање и Књижевност;

Датум реализације:

- школско такмичење (током фебруара);
- општинско такмичење (почетак марта);
- окружно такмичење (почетак априла);
- Републичко такмичење (почетак маја).

Место реализације Републичког такмичења: Карловачка гимназија;

Циљна група: ученици седмог и осмог разреда ОШ и свих разреда гимназија и средњих стручних школа.

Образложење:

Пошто је Друштво било обавезно да сачини експозе Министарству просвете, науке и технолошког развоја у коме је образложило све детаље у вези са овим такмичењем, **те је такмичење и одобрено**, неопходно је да се као организатори такмичења појаве: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Друштво за српски језик и књижевност Србије и Карловачка гимназија.

Карловачка гимназија прихвата да буде домаћин овог такмичења и за ученике основних школа, а не само за

ученике гимназија и средњих стручних школа, и обезбеђује предвиђена средства од Покрајинског секретаријата. Напомињемо да учесници-такмичари неће ноћити у Карловцима (те домаћин неће имати обавезу да их смести, већ само да их угости током дана такмичења), јер ће се првог дана такмичити основне, а другог дана средње школе.

Ако Карловачка гимназија сматра да је важно да у оквиру Књижевне олимпијаде постоји и „ревијални део”, због немогућности организовања садржаја такмичења из говорне и писане културе на нивоу целе Србије (као што је то био случај у пилот-такмичењу), предлажемо да се на сајту Гимназије објави конкурс за најуспелију драмску представу, рецитоване или сличне активности, где би заинтересоване гимназије из Србије слале Карловачкој гимназији CD-ове које би посебне комисије прегледале и одабрале неколико најбољих наступа. Те екипе могу да буду гости Гимназије који би испратили такмичење из књижевности у Карловцима, приказали своје умеће и такође добили награде.

3. Извод из Правилника и Пропозиције такмичења

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ (КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА)

(Извод из Правилника и Пропозиције такмичења)

Циљеви такмичења

Такмичење има за циљ:

- популаризацију предмета Српски језик и књижевност;
- развијање ученичких знања, вештина и способности у областима *Читање* и *Књижевност*;
- развијање љубави према читању, доживљавању и тумачењу књижевноуметничких дела;
- оспособљавање ученика за језичкостилску анализу уметничких текстова;
- подстицање ученика да развију способност за естетско вредновање српске и светске књижевности;
- развијање ученичког интересовања према историји књижевности, теорији књижевности и књижевној критици;
- упознавање ученика са животом и стваралаштвом најзначајнијих српских и светских писаца;
- повезивање наставних садржаја из српског језика, књижевности и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Карловачка гимназија.

Такмичења се спроводе на следећим **нивоима**:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активи наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активи наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајући школски окрузи и подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије. **Републичко такмичење** организује се у оквиру Друштва, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Карловачком гимназијом. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском и окружном такмичењу и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда гимназија и средњих стручних школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и Републичком такмичењу.

Да би ученик учествовао на вишем степену такмичења, мора да учествује на претходном нивоу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена.

На Републичком такмичењу учествују ученици гимназија и средњих стручних школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена.

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног. Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика,

презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, у року од три дана по одржаном такмичењу.

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром. Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их задуженим представницима школских округа у Србији, који се старају о њиховом умножавању и дистрибуцији (за ниже нивое такмичења), односно Карловачкој гимназији (за Републичко такмичење).

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја јануара 2015. године
Општинско такмичење	– 21. фебруар 2015. године
Окружно такмичење	– 21. март 2015. године
Републичко такмичење	– 10. мај 2015. године (Карловачка гимназија)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја јануара 2015. године
Општинско такмичење – 1. март 2015. године
Окружно такмичење – 28. март 2015. године
Републичко такмичење: – 9. мај 2015. године
(Карловачка гимназија)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења, са почетком у 10.00 часова. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоима општинског и градског такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 поена.

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва. Прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се

књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Друштво за српски језик и књижевност Србије;
- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете, науке и технолошког развоја и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из књижевности на факултетима где се ова област полаже.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, заслужује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа**

председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Напомена: На такмичењима се користи Правопис српскога језика Матице српске, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

4. Програми такмичења

ОСНОВНА ШКОЛА

VII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. разреда, из области Књижевност (обавезну лектуру, без допунског избора), као и савладане садржаје из 7. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће и предвиђено градиво из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из првог тромесечја другог полугодишта. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за седми разред у целости.

Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности, јер се за потребе такмичења морамо руководити одређеним редоследом. Иако наставници годишње и месечне планове рада формирају по свом нахођењу, у односу на стручност, искуство и уважавање посебности одељења којима предају, за потребе

извођења такмичења морали смо се одредити за једну варијанту редоследа која ће важити за све такмичаре.

Садржај из књижевности је ревидиран у односу на школски програм. Познавање књижевних термина испитиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Кујунџија и хитропреља*

Посленичке народне песме (избор)

Народна песма: *Љубавни растанак*

Јован Дучић: *Подне*

Милан Ракић: *Симонида*

Владислав Петковић Дис: *Међу својима*

Милутин Бојић: *Плава гробница*

Десанка Максимовић: *Крвава бајка, Стрепња*

Стеван Раичковић: *Небо*

Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор)

Васко Попа: *Манасија*

Александар Сергејевич Пушкин: *Волео сам вас*

Епика

Кратке фолклорне форме (пословице, питалице, загонетке)

Народна песма: *Диоба Јакшића*

Епске народне песме покосовског тематског круга (избор)

Народна песма: *Мали Радојица*

Народна песма: *Иво Сенковић и ага од Рибника*

Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (избор)

Народна приповетка: *Златна јабука и девет пауница*

Свети Сава у књижевности (избор из Савиних списа, народних прича и предања; народне и ауторске поезије о Св. Сави – из читанки)

Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија* (одломак)

Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедонових* (одломак)

Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко*

Стеван Сремац: *Поп Ђира и поп Спира*

Радоје Домановић: *Мртво море* (одломак)

Вељко Петровић: *Јабука на друму*

Павле Угринов: *Стара породична кућа*

Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* (одломак)

Иво Андрић: *Прича о кмету Симану* (одломак)

Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт*

Антоан де Сент Егзипери: *Мали принц*

Ана Франк: *Дневник* (одломак)

Драма

Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква*

Бранислав Нушић: *Власт* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа српског*
– *Обичаји о различнијем празницима*

Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима Србије (избор)

Giorgio Vasari: *Портрети великих сликара и архитеката* (поглавље о Леонарду да Винчију)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста који није познат ученицима).

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за што самосталнији приступ књижевном тексту: истраживање одређених вредности са становишта ученог проблема, доказивање утисака и тврдњи, запажања и закључака подацима из текста.

Тумачење епских дела: уочавање узрочно-последичних веза поетских мотива и њихове функције (логичко и естетско условљавање сваке појединости).

Уочавање одлика фабуле (миран и динамичан ток радње) и композиције (увод, заплет, врхунац, расплет – без књижевнотеоријских дефиниција). Однос сижеа и фабуле. Уоквирена фабула. Увођење ученика у потпунију анализу ликова (дијалог, унутрашњи монолог, физичке и карактерне особине, поступци), тематике (тематска грађа, главна тема; друге теме), мотива и песничких слика (психичка стања, драматичне ситуације, атмосфера, пејзажи). Тумачење идејног слоја текста.

Упућивање ученика у друштвено-историјску условљеност уметничког дела и однос писца према друштвеној стварности.

Анализа лирских дела: упућивање ученика у анализу мотива (међусобни однос и повезивање, удруживање у поетске слике). Уочавање међусобне условљености исказаних осећања, поетске слике, песничког језика и стила и тумачење песничких порука.

Проучавање драмских дела: упућивање ученика у анализу битних одлика драмских дела (дијалог, монолог, ремарке, драмска радња, ликови); сличности и разлике у односу на лирска и епска дела.

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Функција мотива у композицији лирске песме.

Језичко стилска изражајна средства: симбол, метафора, алегорија; словенска антитеза.

Слободни стих.

Основне лирске врсте; однос народне и ауторске лирике.

Љубавна, елегична и рефлексивна песма. Посленичке народне лирске песме.

Епика

Фабула и сиже. Уоквирена фабула. Статички и динамички мотиви.

Композиција и мотивација. Епизода.

Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира у епском делу.

Врсте карактеризације књижевног лика.

Унутрашњи монолог.

Дневник. Легендарне приче. Врсте романа.

Драма

Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет.

Драмска ситуација.

Дидаскалије (ремарке) у драмском делу.

Врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације.

Драма у ужем смислу.

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народне лирске посленичке песме; *Кујунџија и хитропреља*; *Живот и обичаји народа српскога*, Вук Стефановић Караџић; *Златна јабука и девет пауница* (народна бајка); кратке фолклорне форме; уметнички и

научнопопуларни текстови о природним лепотама и историјским споменицима Србије (избор).

Књижевнотеоријски појмови: народна лирска поезија (одлике и класификација); однос ауторске и народне лирике; особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); врсте стиха у народној поезији; народна бајка (структура, фантастично и реалистично); ауторска бајка (уочавање разлика између народне и ауторске бајке); приповедање, описивање, дијалог; главни јунак; симбол; (путопис, есеј).

Октобар: *Манасија*, Васко Попа; *Симонида*, Милан Ракић; *Диоба Јакишића*, *Смрт војводе Пријезде* (народне епске песме покосовског тематског круга).

Књижевнотеоријски појмови: ауторска (уметничка) лирска поезија; композиција лирске песме; народна епска поезија (одлике); сиже (распоред догађаја у књижевном делу); народне епске песме старијих времена (покосовски тематски круг); мотив, рима, дистих, терцина, десетерац, цезура, епитет, хипербола, метафора.

Новембар: *Мали Радојица*, *Старина Новак и кнез Богосав* (*Стари Вујадин*), *Иво Сенковић и ага од Рибника*, *Ропство Јанковић Стојана*, *Хајдук Станко*, Јанко Веселиновић, *Кањош Мацедоновић* (одломак), Стјепан Митров Љубиша.

Књижевнотеоријски појмови: словенска антитеза, стални епитет, алегорија, градација; тужбалица; народне епске песме средњих времена (хајдучког и ускочког тематског круга); епски јунак, лик; роман, историјски роман; роман за децу и омладину; епски десетерац; композиција епског дела, фазе у развоју радње; приповетка; идеје (поруке); епско; иронично.

Децембар: *Плава гробница*, Милутин Бојић; *Међу својима*, Владислав Петковић Дис; *Крвава бајка*, Десанка Максимовић; *Дневник Ане Франк*.

Књижевнотеоријски појмови: врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); дневник; приповедање у првом и трећем лицу; портрет; унутрашњи монолог; строфа, рефрен.

Јануар и фебруар: *Обичаји о различнијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића; *Свети Сава у народној књижевности* (избор легендарних прича и предања); *Живот и прикљученија* (одломак); Доситеј Обрадовић, *Прича о кмету Симану* (одломак), Иво Андрић.

Књижевнотеоријски појмови: фабула и сиже; уоквирена фабула; статички и динамички мотиви; пејзаж у функцији карактеризације лика; ситуација; биграфија; песма у прози; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер; дијалог; писмо.

Март: *Покондирена тиква*, Јован Стерија Поповић; *Мртво море*, Радоје Домановић; *Чиновникова смрт*, Антон Павлович Чехов; *Поп Ђира и поп Спира*, Стеван Сремац; *Власт* (одломак), Бранислав Нушић.

Књижевнотеоријски појмови: карактеризација лика (социолошка и психолошка); атмосфера; роман (композиција и мотивација), епизода; хронолошко и ретроспективно приповедање; комедија, комедија карактера, (комедија ситуације); дидаскалије; чин, појава; драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; хумористичка проза; сатира, иронија (сарказам); новела; унутрашњи монолог; алегорија.

Април: *Портрети великих сликара и архитеката* (одломак о Леонарду да Винчију), Ђорђо Вазари; *Плави чуперак* (избор), Мирослав Антић; *Љубавни растанак*; *Волео сам вас*, Александар Сергејевич Пушкин; *Мали принц*, Антоан де Сент Егзипери; *Небо*, Стеван Раичковић.

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); збирка лирске поезије; слободан стих; стилске фигуре (система-

тизација); љубавна песма; мисаона (рефлексивна) песма; песничка слика, мотив, тема; преводна књижевност; форме приповедања (систематизација); пренесено значење речи и израза.

Мај и јун: *Потера за пејзажима* (одломак из есеја *Зашто сликам*), Пеђа Милосављевић; *Стара породична кућа*, Павле Угринов; *Јабука на друму*, Вељко Петровић; *Подне*, Јован Дучић; *Стрепња*, Десанка Максимовић.

Књижевнотеоријски појмови: приповетка; наратор; тачка гледишта; пејзаж, ентеријер и екстеријер; статички и динамички мотиви; врсте стиха, катрен; опкорачење; лирски субјекат; декрипција, афективно сећање; (синестезија), контраст; описна песма, стилске фигуре; лирски субјекат (лиско ја); перспектива; функција мотива у композицији лирске песме; александринац; врсте риме.

VIII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. и 7. разреда, из области Књижевност (обавезну лектуру, без допунског избора), као и савладане садржаје из 8. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће садржај из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из трећег тромесечја. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за осми разред у целости. (Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности.)

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Српска дјевојка*

Љубавне народне лирске песме (избор)

Ђура Јакшић: *Отаџбина*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи* (избор), *Светли гробови*

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (LXI сонет)

Десанка Максимовић: *Пролетња песма, Опомена*

Васко Попа: *Очију твојих да није*

Оскар Давичо: *Србија*

Сергеј Јесењин: *Писмо мајци*

Епика

Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара

Народне епско-лирске песме (избор)

Народна песма: *Почетак буне против дахија*

Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије и Црне Горе)

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (избор); *О народним певачима*

Народна приповетка: *Немушти језик* или *Усуд*

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак)

Прота Матеја Ненадовић: *Мемоари* (одломак)

Петар Петровић Његош: *Горски вијенац* (избор кратких одломака)

Љубомир Ненадовић: *Писма из Италије* (одломци)

Симо Матавуљ: *Пилипенда*

Лаза Лазаревић: *Све ће то народ позлатити*

Петар Кочић: *Кроз мећаву*

Милош Црњански: *Сеобе I* (одломак)

Иво Андрић: *Мост на Жепи*, избор приповедака о деци

Драма

Бранислав Нушић: *Сумњиво лице*

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Молијер: *Грађанин племић* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Миодраг Поповић: *Вук Стефановић Караџић* (одломци)

Речник симбола (избор)

Јасминка Петровић: *Бонтон* (или одломци из овакве књиге неког другог аутора)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу

Са наведеног списка, обавезан је избор најмање три дела за обраду.

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за самосталну анализу књижевноуметничког дела (лирска и епска песма, приповетка, роман и драма) уз помоћ развијеног плана и теза. Процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела.

СТИЦАЊЕ поузданог критеријума за избор, анализу и процену књижевног текста. Упућивање ученика у коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима. ПОДСТИЦАЊЕ и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу.

Основни појмови о стилу у штампи.

СИСТЕМАТИЗОВАЊЕ знања о народној књижевности (на примерима из лектире).

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Стилска средства: метонимија, рефрен, антитеза, асонанца и алитерација.

Лирске врсте: љубавна народна лирика; љубавна народна и ауторска песма.

Сонет.

Епика

Епско-лирске врсте: поема, балада, романса.

Спев.

Путопис. Мемоари.

Есеј.

Драма

Трагедија. Трагично (појам).

Драма у ужем смислу.

Протагонист и антагонист.

Разрешење сукоба. Катарза.

Сценски знакови. Режија.

Систематизације књижевнотеоријских појмова

Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности.

Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: нарација (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог.

Језичкостилска изражајна средства (систематизација).

Структура уметничког текста (композиција, однос фабуле и сижеа, драмски елементи: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет).

Мотиви: динамички, статички, наративни, описни, интернационални...

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народна бајка *Немушти језик* (или *Усуд*); народне епско-лирске песме (избор: *Хасанагиница...*); народна балада *Женидба Милића Барјактара*; Вук Стефановић Караџић, *Српски рјечник* (избор); (Вук Стефановић Караџић, Миодраг Поповић).

Књижевнотеоријски појмови: народна епско-лирска песма (одлике); балада, романса; тема, мотив (главни и споредни), интернационални; епски и лирски елементи – особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); народна бајка (структура, фантастично и реалистично); приповедање, описивање, дијалог, монолог; главни јунак; симбол; драматизација.

Октобар: *Почетак буне против дахија*, народна епска песма; народне епске песме новијих времена (песме о ослобођењу Србије и Црне Горе): *Бој на Мишару*, *Три сужња...* (избор); *О народним певачима*, Вук Стефановић Караџић; класификација народне поезије; *Мемоари* (одломак), Прота Матеја Ненадовић; *Горски вијенац* (одломци), Петар Петровић Његош; *Писма из Италије* (одломци), Љубомир Ненадовић.

Књижевнотеоријски појмови: народна епска поезија (одлике); лик (карактеризација; лице; јунак – главни, споредни, позадински); колективни лик; портрет; поруке; композиција; (апострофа), метафора, метонимија; епски десетерац; (алузија), басна, пословица, изрека, афоризам; казивач, народни певач, приповедач; хронолошко приповедање, ретроспективно приповедање; драмски спев; еп; епизода; мемоари; дијалог; путопис; пејзаж; хумор; књижевнонаучне врсте.

Новембар: *Светли гробови*, Јован Јовановић Змај; *Отаџбина*, Ђура Јакшић; *Све ће то народ позлатити*, Лаза

Лазаревић; *Пилипенда*, Симо Матавуљ; *Србија*, Оскар Давичо.

Књижевнотеоријски појмови: уметничка (ауторска) лирска песма; родољубива песма; рефлексивна (мисаона) песма; социјална песма; мотив: статички, динамички, описни (дескриптивни), наративни; композиција епског дела; приповетка; новела; пејзаж у функцији карактеризације лика; идеје (поруке); епске прозне врсте (класификација); ентеријер, екстеријер; стилски правци (романтизам, реализам – основне одлике, уопштено); симбол, контраст, поређење, метафора, персонификација.

Децембар: *Српска дјевојка*, љубавне народне лирске песме (избор); Петрарка (избор сонета); *Ромео и Јулија* (одломак), Вилијем Шекспир; *Булићи* (избор), Јован Јовановић Змај; *Очију твојих да није*, Васко Попа.

Књижевнотеоријски појмови: љубавна песма; класификација народне лирике; ауторска лирска песма; сонет; (сонетни венац, канцонијер); идеализација; лирски субјекат; карактеризација лика (социолошка и психолошка); актер; трагедија; протагонист, антагонист, сукоб, катарза; однос фабуле и сижеа; композициони елементи драме; дневник; строфа (катрен, терцет), рима; мотив; циклус песама, збирка песама; ритмичност, мелодичност; метричка анализа песме; преводна књижевност; стилске фигуре (систематизација).

Јануар: *Житије Светог Саве*, Теодосије; *Обичаји о различнијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића); Свети Сава у народној књижевности (избор легендарних прича и предања).

Књижевнотеоријски појмови: биографија; (топоним, клетва); средњовековна књижевност; портрет; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер.

Фебруар: *Грађанин племић* (одломак), Молијер; *Сумњи-во лице*, Бранислав Нушић; *Бонтон*, Јасминка Петровић.

Књижевнотеоријски појмови: комедија; комедија ситуације; вербална комика; дидаскалије; чин, појава; монолог; драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; режисер, режија.

Март: *Писмо мајци*, Сергеј Јесењин; *Кроз мећаву*, Петар Кочић; Иво Андрић, избор приповедака о деци: *Књига, Панорама, Деца...*

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); лирска песма; песничка слика; врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елгија); функција мотива у композицији лирске песме; врсте риме; строфа, стих, преводна књижевност; елгија; врсте описа; приповетка; збирка приповедака; поетика (писца); психолошка анализа лика; карактер, карактеризација ликова: психолошка, социјална, језичка; структура уметничког текста (композиција; однос фабуле и сижеа); драмски елементи у прозном тексту; хронолошко и ретроспективно приповедање; форме приповедања (систематизација).

Април, мај: *Сеобе I* (одломак), Милош Црњански; *Мост на Жети*, Иво Андрић.

Књижевнотеоријски појмови: роман (одлике); приповетка; наратор; тачка гледишта; перспектива; пејзаж, екстеријер; симбол; есеј (оглед); инспирација; песнички језик; метафора, епитет, поређење; приповедање (субјективно и објективно); ауторска књижевност; приповедање у првом и трећем лицу; перспектива; субјективно и реалистичко приповедање; унутрашњи монолог; колективни лик; психолошка анализа лика; поруке (идеје).

ГИМНАЗИЈЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

ПРВИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Сунце се девојком жени, народна лирска песма

Бановић Страхиња, народна епска песма

Девојка бржа од коња, народна приповетка

Лаза Лазаревић: *Први пут с оцем на јутрење*

Антон Павлович Чехов: *Туга*

Данило Киш: *Рани јади*

Софокле: *Антигона*

Иво Андрић: *О причи и причању* (беседа приликом примања
Нобелове награде)

Еп о Гилгамешу

Хомер: *Илијада* (шесто певање)

Библија. Стари завет: *Легенда о потпопу*

Библија. Нови завет: *Страдање и васкрсење Христово* (Јеванђеље по Матеју)

Свети Сава: *Житије Светога Симеона* (одломак: Болест и смрт Светога Симеона)

Теодосије: *Служба Светом Сави* (одломак)

Доментијан: *Похвала Светом Сави и Светом Симеону*

Јефимија: *Похвала кнезу Лазару*

Деспот Стефан Лазаревић: *Слово љубве*

Константин Филозоф: *Житије деспота Стефана Лазаревића* (одломци: опис Београда, о смрти Краљевића Марка, о Косовској бици)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- уметност; појам и врсте уметности
- књижевност (појам и назив)
- наука о књижевности (теорија књижевности, историја књижевности, књижевна критика)
- методологија проучавања књижевности
- спољашњи и унутрашњи (иманентни) приступ књижевном делу
- структура књижевног дела (појам)
- лирика, лирско
- епика, епско
- епски јунак
- драма, драмско
- драмски јунак
- протагонист, антагонист
- лирска песма
- епска песма
- приповетка
- новела
- роман
- драма
- драмске врсте
- драмски сукоб
- трагедија
- трагички сукоб
- трагичка кривица
- позориште
- естетски утисци и доживљаји књижевног дела
- тема, мотиви, фабула и сиже у књижевном делу
- облици казивања у књижевном делу (нарација, дескрипција, дијалог, монолог)
- лик у књижевном делу
- карактеризација; видови карактеризације
- композиција књижевног дела
- језик књижевног дела

- мисли, идеје и уметничке поруке у књижевном делу
- књижевност старог века (појам, главне одлике)
- средњовековна књижевност (појам, главне одлике)
- црквена поезија
- служба
- житије
- похвала
- слово

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Српска дјевојка, народна лирска песма

Комади од различнијех косовскијех пјесама, народна епска песма

Марко тије уз Рамазан вино, народна епска песма

Ропство Јанковић Стојана, народна епска песма

Бој на Мишару, народна епска песма

Хасанагиница, народна балада

Златна јабука и девет пауница, народна приповетка

Усмено предање о Светом Сави (избор народних песама, прича и легенди)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- поетика народне (усмене) књижевности
- одлике народне (усмене) књижевности: колективност, варијантност, формулативност
- врсте народне лирске поезије
- тематски кругови епске поезије
- лирско-епска поезија; балада
- типологија једноставних усмених облика
- стих (врсте стихова)
- метрика

- хексаметар
- десетерац
- цезура
- мит
- предање
- бајка
- епитет
- стални епитети
- поређење
- персонификација
- хипербола
- антитеза
- лирски паралелизам

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (избор сонета)

Данте Алигијери: *Божанствена комедија*, Пакао (певање пето)

Ђовани Бокачо: *Декамерон* (дан пети, прича девета)

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Сервантес: *Дон Кихот* (осма глава)

Марин Држић: *Дундо Мароје, Новела од Станца*

Молијер: *Тврдица*

Избор из савремене поезије (Мирослав Антић, Душан Радовић, Љубомир Симовић)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- хуманизам (појам, главне одлике)
- ренесанса (појам, главне одлике)
- петраркизам
- елизабетанско позориште

- шекспирологија
- барок (одлике)
- класицизам (одлике, представници)
- сонет
- фарса
- учена (ерудитна) комедија
- вербална комика
- гестовна комика
- ситуациона комика
- дидаскалија (ремарка)
- драмска композиција
- хумор, комика
- градација
- метафора
- симбол
- савремена књижевност

ДРУГИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Захарије Орфелин: *Плач Србији*

Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампцију, Живот и прикљученија* (први део)

Јован Стерија Поповић: *Тврдица*

Виктор Иго: *Предговор Кромвелу*

Џорџ Гордон Бајрон: *Чајлд Харолд*

Александар Сергејевич Пушкин: *Цигани, Евгеније Оњегин*

Хајнрих Хајне: *Лорелај*

Избор из поезије европског романтизма

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (одабране одреднице), *О подјели и постању народних пјесама*; *Критика на роман Љубомир у Јелисијуму*; *Житије Ајдук Вељка Петровића*

Петар Петровић Његош: *Горски вијенац*

Бранко Радичевић: *Кад млидија умрети*, *Бачки растанак*

Ђура Јакшић: *Вече*, *Поноћ*, *На Липару*, *Јелисавета*, *књезиња црногорска*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи*, *Ђулићи увеоци*, *Јутутунска народна химна*

Лаза Костић: *Santa Maria della Salute*

Иван Мажуранић: *Смрт Смаил-аге Ченгића*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- барокне тенденције у српској књижевности
- просветитељство
- сентиментализам
- класицизам у српској књижевности
- писмо
- аутобиографија
- лирска поезија (карактеристике)
- лирска песма
- стих
- строфа (врсте строфа)
- рима (врсте риме)
- структура лирске песме
- песничка слика
- сликовитост (конкретност)
- емоционалност
- симболичност
- преображај значења
- ритмичност и хармоничност
- версификација; системи версификације
- трохеј
- јамб

- дактил
- метафора
- персонификација
- алегорија
- иронија
- сарказам
- асиндет
- полисиндет
- анафора
- епифора
- симплоха
- ономатопеја
- алитерација
- асонанца
- игра речима
- романтизам (одлике, поетика, представници)
- романтично
- гротескно
- сонетни венац
- лирско-епска поезија (балада, романса, поема)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Оноре де Балзак: *Предговор Људској комедији, Чича Горио*
 Николај Васиљевич Гогољ: *Ревизор*
 Лав Николајевич Толстој: *Ана Карењина*
 Светозар Марковић: *Певање и мишљење*
 Јаков Игњатовић: *Вечити младожења*
 Милован Глишић: *Глава шећера*
 Лаза Лазаревић: *Ветар*
 Радоје Домановић: *Данга, Вођа*
 Стеван Сремац: *Зона Замфирова*
 Бранислав Нушић: *Народни посланик*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реализам (одлике, поетика, представници)
- реалистично
- реалистичка приповетка
- реалистички роман
- лик у реалистичком делу (типичност, индивидуалност)
- мотивација у књижевним делима реализма
- хумористично
- сатирично

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Симо Матавуљ: *Поварета, Бакоња фра-Брне*

Војислав Илић: *Сиво, суморно небо, Јутро на Хисару, Запуштени источник*

Иво Андрић: *Мост на Жепи, Пут Алије Ђерзелеза*

Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- савремени роман

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Шарл Бодлер: *Везе, Албатрос*

Стефан Маларме: *Лабуд*

Пол Верлен: *Месечина*

Антон Павлович Чехов: *Ујка Вања*

Богдан Поповић: *Антологија новије српске лирике* (Предговор)

Алекса Шантић: *Моја отаџбина, Вече на шкољу, Претпразничко вече*

Јован Дучић: *Залазак сунца, Сунцокрети*

Милан Ракић: *Наслеђе*

Владислав Петковић Дис: *Можда спава, Тамница, Нирвана*

Сима Пандуровић: *Светковина, Родна груди*

Борисав Станковић: *У ноћи, Коштана, Нечиста крв*

Јован Скерлић: *О Коштани*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- модерна (карактеристике, представници)
- симболизам
- импресионизам
- модерна лирска песма (структура)
- стих: једанаестерац, дванаестерац, александринац
- слободни стих
- метонимија
- синегдоха
- парадокс
- алузија
- апострофа

- реторско питање
- инверзија
- елипса
- рефрен
- наратија (причање)
- дескрипција (описивање)
- дијалог
- монолог
- унутрашњи монолог
- доживљени говор
- приповедачки коментар
- пишчев коментар
- казивање у првом, другом, трећем лицу
- драма у ужем смислу (особине)
- модерна драма (психолошка, импресионистичка, симболистичка)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Петар Кочић: *Мрачајски прото, Јазавац пред судом*
 Владимир Мајаковски: *Облак у панталонама*
 Федерико Гарсија Лорка: *Романса месечарка*
 Рабиндрант Тагоре: *Градинар*
 Франц Кафка: *Процес*
 Ернест Хемингвеј: *Старац и море*
 Милутин Бојић: *Плава гробница*
 Душан Васиљев: *Човек пева после рата*
 Милош Црњански: *Суматра, Објашњење Суматре, Сеобе*
 Момчило Настасијевић: *Туга у камену*
 Иво Андрић: *Ex ponto, На Дрини ћуприја*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- песма у прози
- књижевни манифест
- књижевни програм
- авангарда
- футуризам
- експресионизам
- надреализам
- манифести авангардних покрета
- књижевност између два рата (међуратна књижевност)
- експресионизам
- надреализам
- социјална књижевност

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Тин Ујевић: *Свакидашња јадиковка, Колајна* (избор)

Вељко Петровић: *Салашар*

Растко Петровић: *Људи говоре*

Исидора Секулић: *Кроника паланачког гробља – Госпа Нола*

Мирослав Крлежа: *Господа Глембајеви*

Добриша Цесарић: *Повратак, Облак*

Оскар Давичо: *Хана* (прва песма)

Иван Горан Ковачић: *Јама*

Избор из лирике европске модерне (Рилке, Блок, Аполинер)

Избор из међуратне српске поезије (Десанка Максимовић, Растко Петровић, Милан Дединач, Раде Драинац, Станислав Винавер)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- драмска ситуација
- сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци)
- драма на сцени: публика, глумац, режија, лектор, сценограф, костимограф

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Десанка Максимовић: *Тражим помиловање*

Васко Попа: *Каленић, Кора* (избор)

Бранко Миљковић: *Ватра и ништа* (избор)

Бранко Ћопић: *Башта сљезове боје*

Владан Десница: *Прољећа Ивана Галеба*

Семјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Вилијем Шекспир: *Хамлет*

Волфганг Гете: *Фауст*

Фјодор Михайлович Достојевски: *Злочин и казна*

Албер Ками: *Странац*

Хорхе Луис Борхес: *Чекање*

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Стеван Раичковић: *Септембар, Камена успаванка*

Миодраг Павловић: *Реквијем*

Избор из светске лирике двадесетог века (Превер, Пастернак, Ахматова, Цветајева, Бродски)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- књижевнонаучна методологија
- слојевита структура књижевноуметничког дела

- методологија проучавања књижевности: позитивизам
- методологија проучавања књижевности: психологизам (психолошка метода)
- методологија проучавања књижевности: феноменологија
- методологија проучавања књижевности: структурализам
- методологија проучавања књижевности: теорија рецепције
- методологија проучавања књижевности: плурализам метода и њихов суоднос
- књижевност двадесетог века (савремена књижевност)
- структура и композиција драме
- антидрама
- антијунак
- драма и позориште
- лирско изражавање
- стваралачке могућности посредовања језика између свести и збиље
- асоцијативно повезивање мотива
- подстицање и упућивање
- читаочева рецепција
- јединство звукова, ритмова, значења и смисла
- структурни чиниоци прозног књижевног дела
- објективно и субјективно приповедање
- фиктивни приповедач
- померање приповедачевог гледишта
- свезнајући приповедач

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Иво Андрић: *Проклета авлија*

Меша Селимовић: *Дервиш и смрт*

Михајло Лалић: *Лелејска гора*
Добрица Ћосић: *Корени, Време смрти* (1)
Антоније Исаковић: *Кроз грање небо*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- ток свести
- уметничко време
- уметнички простор
- начело интеграције у књижевном делу
- роман лика
- роман простора
- степенести роман
- прстенести роман
- паралелни роман
- роман тока свести
- роман-есеј

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Александар Тишма: *Употреба човека*
Ранко Маринковић: *Руке* (новела)
Данило Киш: *Енциклопедија мртвих*
Борислав Пекић: *Човек који је јео смрт*
Душан Ковачевић: *Балкански штијун*
Избор из савремене српске књижевности (Б. Пекић, М. Бећковић)
Избор из књижевних критика и есеја (И. Секулић, П. Џацић, М. Павловић)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- постмодерна и постмодернизам

- дефабулизовани роман
- радио
- телевизија
- филм
- путопис
- есеј
- књижевна критика

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне сад-ржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Према Правилнику о организовању и спровођењу такмичења Књижевна олимпијада, извештаји са окружног такмичења достављају се организаторима у табелама, заједно са списковима учесника (уз назив школе и име наставника) и освојеним бројем бодова, на имејл Друштва (drustvosj@fil.bg.ac.rs) у року од три дана од завршеног такмичења. Моле се задужени представници школских округа у Србији да резултате шаљу обједињено (не свака школа или група школа само у своје име). Извештаји који не стигну на време, који су непотпуни или се шаљу у више наврата, онемогућавају Друштво да такмичење настави планираном динамиком.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су ревидирани садржаји редовне наставе српског језика и књижевности прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Друштво за српски језик и књижевност Србије објавило је и друго, допуњено издање књиге Зоне Мркаљ, *Колико познајеш књижевност?*, и збирку тестова са протекле две Књижевне олимпијаде у којима се могу наћи модели задатака за све разреде.

Напомене:

На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења, као и градиво предвиђено за све претходне разреде.

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом. Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред.

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mpr.gov.rs), али су обавезни да све књижевноисторијске, књижевнотеоријске и књижевнокритичке појмове и тумачења ускладе са релевантним достигнућима науке о књижевности, јер ће се као тачни одговори признавати само они који су засновани и потврђени у науци о књижевности.

ПРИМЕР ТЕСТА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

Школска 2013/14. година

Републичко такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	<p>Пажљиво прочитај следеће описе и на линијама напиши назив (име) лика на који се односе.</p> <p>а) „Сијед је сав, коштат и крупан као одваљен комад оних грђених и непрекидно мрачних и туробних планина, што се мукло уздижу поврх његова села. По разголићеним, руњавим и широким прсима нахвталo му се отврднуто иње.”</p> <p>_____</p> <p>б) „Збијен, све више, кретао се даље као стадо, све ниже опуштених глава, прелазећи њиве и насеља, и не погледавши их. При прелазу преко мостова настајале су гужве и гунгуле, огорчене и бесмислене. Дуге пушке, оковане бакром и сребром (...) после неколико дана убрзаног хода, раздирале су кожу, на десном рамену.”</p> <p>_____</p> <p>в) „Он је, тамо у Босни, блештао на сунцу и сјао на месечини, и пребацивао преко себе људе и стоку. (...) Гледан са стране, његов бео и смело извијен лук је изгледао увек издвојен и сам...”</p> <p>_____</p>	
2.	<p>Коју стилску фигуру примећујеш да постоји у оба наведена примера Напиши њен назив на линији која следи.</p> <p>„Још си жива, ти, старице моја?” „Чарна горо, не буди јој страшна!”</p> <p>_____</p> <p>(назив стилске фигуре)</p>	

3.	<p>На линије поред делова текста са леве стране напиши број одговарајуће личности из света позоришта, за чију је професију тај део текста посебно важан.</p> <table border="1" data-bbox="181 324 813 777"> <tr> <td data-bbox="181 324 642 469">а) „Кукавицо, то је ноблес... Ти нећеш више радити као досад само ћеш за мном ићи, мене и највеће мадаме – мадаме, враг им матери, нисам могла отоич погодити...”</td> <td data-bbox="642 324 813 469">1. сценограф</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 469 642 589">б) <i>(Вића је сув и штркљаст, он има необично кратак капут на струк, тесне, прицијене јахаће панталоне, чизме и на њима мамузе.)</i></td> <td data-bbox="642 469 813 589">2. глумац</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 589 642 708">в) Завеса се диже и види се много музичких инструмената. На средини позорнице ученик учитеља музике компонује за столом арију...</td> <td data-bbox="642 589 813 708">3. лектор</td> </tr> <tr> <td data-bbox="181 708 642 777">г) <i>(Тргне се и отме му.)</i></td> <td data-bbox="642 708 813 777">4. костимограф</td> </tr> </table>	а) „Кукавицо, то је ноблес... Ти нећеш више радити као досад само ћеш за мном ићи, мене и највеће мадаме – мадаме, враг им матери, нисам могла отоич погодити...”	1. сценограф	б) <i>(Вића је сув и штркљаст, он има необично кратак капут на струк, тесне, прицијене јахаће панталоне, чизме и на њима мамузе.)</i>	2. глумац	в) Завеса се диже и види се много музичких инструмената. На средини позорнице ученик учитеља музике компонује за столом арију...	3. лектор	г) <i>(Тргне се и отме му.)</i>	4. костимограф	
а) „Кукавицо, то је ноблес... Ти нећеш више радити као досад само ћеш за мном ићи, мене и највеће мадаме – мадаме, враг им матери, нисам могла отоич погодити...”	1. сценограф									
б) <i>(Вића је сув и штркљаст, он има необично кратак капут на струк, тесне, прицијене јахаће панталоне, чизме и на њима мамузе.)</i>	2. глумац									
в) Завеса се диже и види се много музичких инструмената. На средини позорнице ученик учитеља музике компонује за столом арију...	3. лектор									
г) <i>(Тргне се и отме му.)</i>	4. костимограф									
4.	<p>На основу библиографских података препознај о ком је аутору реч.</p> <p>Рођен је недалеко од Шапца, а живи у Београду. Његова дела су преведена на неколико светских језика. Неки од његових најпознатијих драмских текстова су: <i>Радован Трећи, Сабирни центар, Урнебесна трагедија, Клаустрофобична комедија</i> и други.</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме аутора)</p>									
5.	<p>Пред тобом су одломци у којима су садржана два описа мора. На линијама напиши којој књижевној, односно књижевно-научној врсти припадају.</p> <p>а) „На дубоком небу, крај ретких цируса, назире се рефлекс блиског мора. И као да се осећа његов непознати мирис. У овом плавом пространству назире се изврнуте једрилице и бели расплинути бродови.”</p> <p>_____</p> <p>б) „Над острвом пуним чемпреса и бора, (...) Слан и модар мирис пролетњег мора.”</p> <p>_____</p>									

6.	<p>Заокружи три одреднице које су директно или индиректно присутне у насловима оквирних поглавља <i>Сеоба</i> и у Раичковићевој песми „Небо”.</p> <p>ЗВЕЗДА БЕСКРАЈ КРУГ ПЛАВО ГОЛУБ</p>	
7.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Плава боја у песмама „Плави чуперак” и „Плава гробница” не симболизује небо. Т Н</p> <p>б) У делима „Златна јабука и девет пауница” и „Све ће то народ позлатити” злато је симбол сунца. Т Н</p> <p>в) „Писма из моје ветрењаче” и „Писма из Италије” написао је исти аутор. Т Н</p> <p>г) „Житије Светог Саве” и „Прича о Светом Сави” настају у истом веку. Т Н</p>	
8.	<p>У следећој строфи из <i>Ђулића</i> (VII) подвучи стих који јој не припада.</p> <p style="text-align: center;">„Месечина, – ал’ месеца нема; Моја мила зелен венац снила, Моју љубав у сну измишљава Од тога се поноћ засијала.”</p> <p>Напиши име и презиме аутора подвученог стиха.</p> <p>_____.</p> <p>(пуно име и презиме аутора)</p>	
9.	<p>Прочитај следећи одломак, па одговори на захтев испод њега.</p> <p>„Тако изгледа ливада, пуста јесења ливада после вашара... Одједном, са запада, израња из трава мој отац, замахујући високо својим штапом, и застаје на самој ивици утабаног поља, тамо где је био шатор с мајмунима. Сагнувши се, он почиње својим строгим и значајним погледом да испитује на цвећу погубни учинак јесени.”</p> <p>Напиши пуно име и презиме јунака који се овога сећа и који ово приповеда.</p> <p>_____.</p> <p>(пуно име и презиме јунака)</p>	

14.	<p>Прочитај одломак који следи, а затим одговори на питања.</p> <p>„Седели су на Тераси и многи су се рибари подсмевали старцу, а он се није љутио. Остали пак, међу старим рибарима, само су га гледали и били тужни. Али тугу нису исказивали већ су пристожно говорили о струји и о томе на којим су дубинама бацали ужад, о трајно лепом времену и ономе што су видели.”</p> <p>а) Из ког је дела наведени одлмек?</p> <p>_____</p> <p>(назив дела)</p> <p>б) Како се зове аутор наведеног дела?</p> <p>_____</p> <p>(пуно име и презиме аутора)</p> <p>в) Које је доминантно стилско-изражајно средство у наведеном одломку?</p> <p>_____</p> <p>(назив стилско-изражајног средства)</p>	
15.	<p>Подвуци два дела која у наслову садрже одредницу жанра којем припадају.</p> <p>„Пролећна песма” „Писмо мајци” „Прича о Светом Сави” „Живот и прикљученија” „Српски рјечник”</p>	
16.	<p>У следећем одломку подвуци ретроспективно приповедање.</p> <p>„Старца су обрвале мисли, тешке и црне мисли, па потресају из темеља душом његовом. Некад је он био најнареднији и најзгоднији домаћин на цијелој Крајини. По далеким селима, касабама и градовима, по механама и хановима, на царским друмовима од Босне до Цариграда, говорило се и причало (...) Тако би, преко лета, зарадио нешто за зиму, да се прехрани и прислужи свијеће на гробовима своје чељади. То га је много стајало, али он је сваких Задушница, и зимских и јесенских, палио свијеће и држао даће и прекаде. 'Ама, виђе ли ти, Вујо, како је леден и немилостан данашњи свијет: нико ни да се нашали с цијеном, а шјутра су Задушнице!', прену се опет (...) као иза сна, кад бијаху подалеко измакли из чаршије и прихватили се брда.”</p>	
17.	<p>Грађу за свој роман <i>Сеобе</i> Милош Црњански је пронашао у:</p> <p>а) <i>Мемоарима</i> Проте Матеје Ненадовића; б) <i>Мемоарима</i> Стефана Стевче Михаиловића; в) <i>Мемоарима</i> Симеона Пишчевића.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	

18.	<p>Пред тобом је један опис. Пажљиво га прочитај и допуни реченице које следе.</p> <p>„Има онако црвену косу, помало као што је била Елијева, која јој је лети сасвим кратка. Лети, она је заглади иза ушију. Има лепе, малене уши. Зими јој коса буде прилично дуга. Мајка јој некад уплете кике, а понекад не. И баш има лепу косу. Сад јој је десет година. Прилично је мршава, као и ја, али онако лепо мршава.”</p> <p>Овај тип описа књижевног лика назива се _____.</p> <p>Име и презиме јунака који је дао претходни опис своје сестре је _____.</p> <p>(пуно име и презиме јунака).</p>	
19.	<p>Прочитај пажљиво следеће примере и подвучи стилску фигуру која се појављује у свим наведеним примерима.</p> <p>„Звижде вјетрови, звижде и урличу...”</p> <p>„Међу зубима су шкргутали песак.”</p> <p>„Тих дана је обноћ у торовима блечало благо...”</p> <p style="text-align: center;">ПОРЕЂЕЊЕ ГРАДАЦИЈА ОКСИМОРОН ОНОМАТОПЕЈА ПАРАЛЕЛИЗАМ</p>	
20.	<p>Пажљиво прочитај одломак.</p> <p>„Он је тамо у Босни, блештао на сунцу и сјао на месечини, и пребацивао и преко себе људе и стоку. Мало-помало, ишчезну посве онај круг разроване земље и разбацаних предмета који окружују сваку ново градњу, свет разнесе и вода отплови поломљено кољеи парчад скела и преосталу градњу, а кише сапраше трагове клесарског рада. Али предео није могао да се приљуби уз мост, ни мост у предео. Гледан са стране, његов бео и смео извијен лук је изгледао увек издвојен и сам, и изненађивао путника као необична мисао, залутала и ухваћана у кршу и дивљини.”</p> <p>а) Наведеним реченицама аутор нам дочарава слику _____, што је и један од најзначајнијих мотива у стваралаштву Иве Андрића.</p> <p>б) Ова приповетка (_____) послужила је писцу као инспирација да напише своје најпознатије књижевно дело за које је и одликован Нобеловом наградом, а то је _____.</p> <p>в) Наведи чувену девизу главног јунака поменутих приповетке, везира Јусуфа, која је уједно и основна идеја приповетке: _____.</p>	

РЕШЕЊЕ ТЕСТА ЗА ОСМИ РАЗРЕД

Школска 2013/14. година

Републичко такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

Решења

VIII разред

	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	а) Реља Кнежевић б) славонско-подоунавски полк (пук) в) мост (на Жепи)	Само за сва три тачна одговора добија се 1 бод.
2.	апострофа	1 бод
3.	а) 3 б) 4 в) 1 г) 2	Само за сва четири тачна одговора добија се 1 бод.
4.	Душан Ковачевић	1 бод (Признаје се само пуно име и презиме аутора.)
5.	а) есеј б) описна (дескриптивна) (лирска) песма	Само оба тачна одговора носе 1 бод.
6.	<u>БЕСКРАЈ КРУГ ПЛАВО</u>	Само сва три тачна одговора носе 1 бод.
7.	Т,Н,Н,Н	1 бод
8.	<u>Моју љубав у сну измишљава</u> Јован Јовановић Змај	Само оба тачна одговора носе 1 бод.
9.	а) Андреас Сам	Све тачно 1 бод.
10.	а) приповедање (нарација/казивање) у трећем лицу б) приповедање (нарација/казивање) у првом лицу	Само оба тачна одговора доносе 1 бод.
11.	симбол	1 бод
12.	Павле Угринов Вељко Петровић	Само оба тачна одговора доносе 1 бод.
13.	б)	1 бод

14.	а) <i>Старац и море</i> б) Ернест Хемингвеј в) контраст (антитеза)	Само сва три тачна одговора носе 1 бод. Признаје се само пуно и тачно наведено име и презиме аутора.
15.	„Пролећна песма”, <i>Српски рјечник</i>	Само подвучена оба тачна одговора носе 1 бод.
16.	<u>Некад је он био најнареднији и најзгоднији домаћин на цијелој Крајини. По далеким селима, касабима и градовима, по механама и хановима, на царским друмовима од Босне до Цариграда, говорило се и причало (...). Тако би, преко лета, зарадио нешто за зиму, да се прехрани и прислужи свијеће на гробовима своје чељади. То га је много стајало, али он је сваких Задушница, и зимских и јесенских, палио свијеће и држао даће и прекаде.</u>	Само све тачно подучено носи 1 бод.
17.	в) <i>Мемоарима</i> Симеона Пишчевића	1 бод
18.	портрет, Холден Колфилд	Само оба тачна одговора носе 1 бод. Признаје се и само име или само презиме јунака, тачно наведено.
19.	ОНОМАТОПЕЈА	1 бод
20.	а) Наведеним реченицама аутор нам дочарава слику <u>моста</u> , што је и један од најзначајнијих мотива у стваралаштву Иве Андрића. б) Ова приповетка (<i>Мост на Жени</i>) послужила је писцу као инспирација да напише своје најпознатије књижевно дело за које је и одликован Нобеловом наградом, а то је <i>На Дрини ћуприја</i> . в) Наведи чувену девизу главног јунака поменути приповетке, везира Јусуфа, која је уједно и основна идеја приповетке: <u>У ћутању је сигурност.</u>	Три и четири тачна одговора носе 1 бод.

ПРИМЕР ТЕСТА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Школска 2013/14. година

Републичко такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

IV разред

Шифра: _____

1.	<p>Повежи линијама имена аутора са називима њихових песничких збирки. Име једног аутора је вишак.</p> <p style="padding-left: 40px;">Васко Попа <i>87 песама</i></p> <p style="padding-left: 40px;">Десанка Максимовић <i>Камена успаванка</i></p> <p style="padding-left: 40px;">Бранко Миљковић</p> <p style="padding-left: 40px;">Матија Бећковић <i>Тражим помиловање</i></p> <p style="padding-left: 40px;">Миодраг Павловић <i>Ватра и ништа</i></p> <p style="padding-left: 40px;">Стеван Раичковић <i>Кора</i></p>	
2.	<p>Прочитај одломак, па одговори на захтев испод њега.</p> <p><i>Ђура</i>: Крајње је време да мало поразговарамо</p> <p><i>Илија</i>: Смири се, Данице... Шта ти је?</p> <p><i>Даница</i>: Не могу више да га гледам! Не могу... Најрадије би' га...</p> <p><i>Илија</i>: Ајде, скувај ти нама литру кафе, па иди...</p> <p><i>Даница</i>: Идем одма'! Ти му кувај! Ја... ја...</p> <p><i>Ђура</i>: Снајка, оди ти код моје Смиљке. Нек ти да нешто за умирење, па лези... Ајде...</p> <p>Који облик казивања је заступљен у датом одломку? _____</p>	
3.	<p>Следећи одломак говори о једном књижевном правцу. Пажљиво га прочитај и на линији напиши назив књижевног правца о којем је реч.</p> <p style="padding-left: 40px;">Јавља се у Немачкој почетком XX века као реакција на импресионизам. Писци овог покрета теже да открију оно што је примарно, исконско у човеку. Најпознатија слика овог правца је <i>Крик</i> Едварда Мунка. Станислав Винавер је написао манифест овог покрета, а најзначајнији представници у српској књижевности су Милош Црњански и Растко Петровић.</p>	

4.	<p>Подвучи наслове четири дела које је написао Борислав Пекић.</p> <p>„Велика Скитија” „Како упокојити вампира” „Улазак у Кремону” „Златно руно” „Беснило” „Узурпатори неба” „Атлантида”</p>	
5.	<p>Пажљиво прочитај следећи пример и претилизуј га тако што ћеш га претворити у реченицу у неуправном говору. Новодобијену реченицу напиши на линијама.</p> <p>Само једном она застаде да их уразуми: – Ја сам нечиста, браћо – викала је – ја сам нечиста!</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
6.	<p>Ко је аутор есеја „Модерност данас”, из којег читаш следећи одломак? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>„Мислим да је модерност увек нешто друго. За књижевног ствараоца то је данас, мислим, појачање односа према времену, на подлагање захтевима канона, нити захтевима једне псеудостваралачке деструкције форме, језика, израза. Одбацивање културног песимизма. Што интензивније, што комплексније, луцидно сагледавање проблема који се стално отварају око нас, и дају нове подстицаје стваралаштву, и нуде му нову и друкчију акустику.”</p> <p>а) Бранко Поповић б) Никола Милошевић в) Миодраг Павловић г) Драган Стојановић</p>	

7.	<p>Пажљиво прочитај следећи цитат из романа <i>Време чуда</i> Борислава Пекића, па одговори на захтеве испод текста.</p> <p>„И гле човек губав дође и клањаше му се говорећи: Господе, ако хоћеш, можеш ме очистити. И Исус дохвати га се говорећи: хоћу, очисти се. И одмах очисти се од губе. И рече му Исус: никоме не казуј, него иди и покажи се свештенику, и принеси дар који је заповедио Мојсије ради сведочанства њима.”</p> <p>1. Овај цитат је из дела: а) Посланица игуману Спиридону б) Јеванђеље по Матеју в) Књига о Јову г) Јеванђеље по Јовану Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>2. Особина текста заснована на његовој унутрашњој повезаности са другим текстовима назива се _____.</p>	
8.	<p>На основу датог одломка препознај јунака који казује следеће речи и његово име напиши на линији испод текста.</p> <p><i>Јесам слуга, а радим шта хоћу. Сем Аћима, нико ми не заповеда, а његова воља мој је поводник. Када ме је пре десетак година са залеђеним чакширама ноћу увео у кућу, нешто је ишапутао Борћу, а Симки рекао гласно, да ја чујем: има да ради оно што он жели а да једе оно што ми газде једемо.</i></p> <p>_____.</p>	
9.	<p>На линији испод текста напиши наслов народне приче из које је дат наведени одломак и у тексту подвуци реченицу која не припада тој народној причи.</p> <p>„Била некака ђевојка која није рођена од оца и мајке, него је начиниле виле, од снијега извађена из јаме бездање, према сунцу Илињскоме; вјетар је оживио, роса је подојила, а гора лишћем обукла и ливада цвијећем накитила и наресила. Она је била бјеља од снијега, руменија од ружице, сјајнија од сунца, да се таке на свијету рађало није нити ће се рађати. Између нас је увек било тако: кад је нема као да се заиста никад, никад више неће појавити, а кад је ту, онда је присутна тако као да је то најприроднија ствар на свету и као да ће довека и без промене остати ту. Она пусти глас по свијету да ће у тај и тај дан и на томе мјесту бити тркија, па који је младић на коњу претече да ће бити његова. Ово се у мало дана разгласи по свему свијету, те се просаца скупи хиљаде на коњма да не знаш који је од којег бољи.”</p> <p>_____</p> <p>(наслов народне приче)</p>	

10.	<p>Која стилска фигура доминира у следећем примеру? Њен назив напиши на линији.</p> <p>Она је била бјеља од снијега, руменија од ружице, сјајнија од сунца, да се такe на свијету рађало није нити ће се рађати.</p> <hr/>	
11.	<p>Пажљиво прочитај одабране стихове из песме <i>Вече</i> Војислава Илића, па одговори на захтев испод текста.</p> <p>Румене пруге већ шарају далеки запад, Клонуо почива свет. Са мирних далеких поља Уморни ратар с песмом журно се ноћишту спрема, И само час по час зајечи шарена доља...</p> <p>Све грли миран сан. Покашто заурла само Суседов стари пас, ил' позно дошавши с рада, Испреже ратар плуг и стоку уморну поји, И ђерам шкрипи све и вода жуборећ' пада.</p> <p>Пронађи и подвучи реченицу у следећем приказу која не одговара наведеним стиховима.</p> <p><i>Вече</i> Војислава Илића је дескриптивна песма. У њој је описан приказ из сеоског живота. Илићев опис природе у контрасту је са његовим расположењем. У стиховима се осећа мирноћа и успореност. Емоције нису директно исказане, оне зраче из слика.</p>	
12.	<p>Уписујући бројеве од 1 до 4 поред наслова дела и имена писца, успостави хронолошки редослед у односу на историјску подлогу збивања у књижевним делима.</p> <p><i>Кањош Мацедоновић</i>, Стефан Митров Љубиша _____ <i>Јаблан</i>, Петар Кочић _____ <i>Сеобе</i>, Милош Црњански _____ <i>Бој на Косову</i>, Љубомир Симовић _____</p>	

13.	<p>СЕМИОТИКА је:</p> <p>а) пренесено, асоцијативно значење неке речи или израза изнад примарног значења;</p> <p>б) скуп најбитнијих композицијских, стилских и језичких особености – унутрашња форма одређеног књижевног дела;</p> <p>в) наука која се бави знаковним системима.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
14.	<p>Прочитај одломак из есејистичке књиге <i>Киш</i> савременог књижевног критичара Михајла Пантића под насловом <i>Енциклопедија мртвих</i>, па на линијама испод одломка писмено објасни значење речи <i>палимпсест</i>.</p> <p>„У девет прича Енциклопедије мртвих поново учавамо да је Кишов текст палимпсест. Писац се ту јавља као 'рестауратор' митских, књижевних и културних слојева, као медијум који, знајући историју и традицију књижевног обликовања света, прориче у дубину изабране теме смрти.”</p> <p>ПАЛИМПСЕСТ је: _____</p>	
15.	<p>На основу следећег одломка одреди наслов дела и његовог аутора, па допуни захтев испод текста речима које недостају.</p> <p>„(...) После тога, из узајамног сажаљења, постају једно према другом врло брижљиви: Вера иде пред Средоја по три улице када му је време да је посети, а он јој редовније него дотад доноси на поклон неку ситницу, слаткише, или лепу дугмад за којом сам трага по радњама...”</p> <p>_____ (име и презиме писца) _____ (наслов драмског дела)</p> <p>Ово дело је _____ роман са _____ тематиком.</p>	
16.	<p>Којој врсти лирских народних песама припада следећа песма?</p> <p>Паде листак наранче Усред чаше јуначке. Да је знала наранча Да је чаша јуначка Врхом би се повила Па би чашу попила. И око и чело – Све вам, браћо, весело!</p> <p>_____ (назив врсте народне лирске песме)</p>	

РЕШЕЊЕ ТЕСТА ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Школска 2013/14. година

Републичко такмичење ученика основних школа

Књижевна олимпијада

	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Васко Попа – <i>Кора</i> Десанка Максимовић – <i>Тражим помиловање</i> Бранко Миљковић – <i>Ватра и ништа</i> Миодраг Павловић – <i>87 песама</i> Стеван Раичковић – <i>Камена успаванка</i>	Сви тачно спојени парови носе 1 бод.
2.	Полилог Као тачни прихватају се и одговори дијалог , унакрсни разговор .	1 бод
3.	експресионизам	1 бод
4.	Како упокојити вампира, Златно руно, Беснило, Атлантида.	Све тачно подвучено носи 1 бод. Уколико је подвучено нешто погрешно, а остало тачно, 0 бодова. Уколико ученик подвуче више од четири наслова одговор се не признаје.
5.	<u>Само једном она застаде да их уразуми, вичући да је нечиста.</u> (Признаје се и други, адекватан ред речи у реченици.)	1 бод
6.	в) Миодраг Павловић	1 бод
7.	1. б) Јеванђеље по Матеју 2. интертекстуалност	Оба тачна носе 1 бод.
8.	<u>Никола</u>	1 бод

9.	<u>Између нас је увек било тако: кад је нема као да се заиста никад, никад више неће појавити, а кад је ту, онда је присутна тако као да је то најприроднија ствар на свету и као да ће довека и без промене остати ту.</u> „Д(ј)евојка бржа од коња”	Све тачно носи 1 бод. Уколико ученик подвуче више од једне реченице, одговор му се не признаје.
10.	Хипербола Као тачан одговор признаје се и поређење (компарација) ;	1 бод
11.	<u>Илићев опис природе у контрасту је са његовим расположењем.</u>	1 бод Уколико ученик подвуче више од једне реченице, одговор му се не признаје.
12.	<i>Кањош Мацедоновић, С. Митров Љубиша 2</i> <i>Јаблан, Петар Кочић 4</i> <i>Сеобе, Милош Црњански 3</i> <i>Бој на Косову, Љубомир Симовић 1</i>	Све тачно носи 1 бод.
13.	в) наука која се бави знаковним системима	1 бод
14.	Палимпсест је рукопис написан преко претходно обрисаног текста. (Признају се и другачије написане реченице, чији је смисао исти.)	1 бод.
15.	„Употреба човека”, Александар Тишма, психолошки (савремени, модерни) роман са ратном тематиком.	Све тачно носи 1 бод. Признаје се само пуно име и презиме писца.
16.	(на)здравица	1 бод
17.	структуралистичка метода – Јуриј Лотман; филозофска херменеутика – Мартин Хајдегер; метода интерпретације – Волфганг Кајзер; психоаналитичка метода – Нортроп Фрај.	Три и четири тачно спарена носе 1 бод.

18.	а) Бранко Миљковић б) Албер Ками	Оба тачна носе 1 бод. Признају се само пуна имена и презимена писаца.
19.	в) дочарају амбијент опонашањем звукова из природе	1 бод
20.	женска (рима)	1 бод

ВАЖНА НАПОМЕНА:

После разговора са представницима Министарства, одлучено је да се одговори на питања у оквиру теста не могу вредновати са пола бода, већ само целим бодом јер се у Министарству прихватају само прва три рангирана резултата приликом бодовања ученика за пријем у средње школе или на факултете. Дакле, ако би се прихватало 20, 19.5 и 19 бодова, тиме бисмо оштетили многе ученике.

РЕЗУЛТАТИ

24. РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Алекса Вујинић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Нови Сад	Драгана Дакић Шушњевић	I
2.	Александра Радојковић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Смедерево	Сања Дробњаковић	I
3.	Ана Гавовић	ОШ „Димитрије Туцовић”	Чајетина	Јелена Станојевић	I
4.	Бранислав Веселиновић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	I
5.	Алекса Рањеловић	ОШ „Дубрава”	Књажевац	Александра Недељковић	II
6.	Александра Ристић	ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар”	Књажевац	Милена Симоновић	II
7.	Данијел Миливојевић	ОШ „Мика Митровић”	Брезјак	Зорана Тешић	II
8.	Дејан Милошевић	ОШ „Ђура Јакшић”	Ковин	Јована Николић	II
9.	Зорана Булајић	ОШ „Краљ Петар Први”	Ниш	Надежда Поповић	II
10.	Маша Тиосављевић	Математичка гимназија	Стари град	Душица Антанасковић	II
11.	Невена Несторовић	ОШ „Иво Андрић”	Раковица	Станко Кржић	II
12.	Никола Радловић	ОШ „Свети Сава”	Смедерево	Валентина Нешковић	II
13.	Срђан Кузмановић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Нови Сад	Биљана Перовић	II
14.	Анђела Бачо	ОШ „Серво Михаљ”	Зрењанин	Милена Ђорђејовски Балаћ	III
15.	Јелена Билић	ОШ „Ђура Јакшић”	Каћ	Сања Николић	III
16.	Јелена Маслак	ОШ „Свети Сава”	Панчево	Драгана Поштић	III
17.	Милена Јелић	ОШ „Вук Караџић”	Бач	Радослав Бабић	III
18.	Миљана Марић	ОШ „Скардарија”	Стари град	Душанка Ајтић	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Владимир Ђорђевић	ОШ „Десанка Максимовић”	Пожаревац	Радмила Пајкић	I
2.	Ирина Петровић	ОШ „Борислав Пекић”	Нови Београд	Дијана Божић	I
3.	Нађа Петровић	ОШ „Јован Поповић”	Крушевац	Сања Младеновић	I
4.	Анђела Илић	ОШ „Трајко Стаменковић”	Лесковац	Биљана Цекић	II
5.	Горана Илић	ОШ „22. август”	Буковац	Зорица Анђелић	II
6.	Ивана Китановић	ОШ „Вук Караџић”	Чачак	Марија Петронијевић	II
7.	Јана Тољага	ОШ „Ђорђе Крстић”	Чукарица	Милева Радошевић	II
8.	Маја Јокић	ОШ „Ната Јеличић”	Шабац	Јелена Ђорић	II
9.	Милена Петровић	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Вождовац	Миљана Степаноски	II
10.	Милица Шошо	ОШ „Раде Кончар”	Земун	Наташа Полић	II
11.	Наталија Недељковић	ОШ „Филип Филиповић”	Вождовац	Зорица Лабовић	II
12.	Ана Максимовић	ОШ „Живадинка Дивац”	Крагујевац	Јадранка Недељковић	III
13.	Вања Вујасиновић	ОШ „Стевица Јовановић”	Панчево	Оливера Милић	III
14.	Ивона Гиздовић	ОШ „Михајло Пупин”	Земун	Софка Радојичић	III
15.	Јана Јоксимовић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Пожаревац	Горица Костић	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Наталија Ђорђевић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Миланка Васиљевић	I
2.	Александра Ступаревић	Гимназија „Бора Станковић”	Бор	Бранко Стојановић	II
3.	Анђела Јовановић	Гимназија	Крушевац	Душица Добродолац	II
4.	Даница Глишић	Филолошка гимназија	Београд	Александра Антић	II
5.	Дуња Вујовић	Гимназија	Краљево	Гордана Гајевић	II
6.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Ненад Војводић	II
7.	Исидора Вулић	Гимназија	Јагодина	Милица Миловановић	II
8.	Јована Јоветић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Ћећез Иљукић	II
9.	Катарина Албијанић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	II
10.	Катарина Штетлић	Гимназија	Јагодина	Милица Миловановић	II
11.	Мина Шепић	Пета београдска гимназија	Београд	Ивана Татовић Поповић	II
12.	Немања Милошевић	Средња школа	Велико Градиште	Бојан Јелић	II
13.	Ружица Митранић	Гимназија „Милош Савковић”	Аранђеловац	Милена Богићевић	II
14.	Тијана Симић	Гимназија Лазаревац	Београд	Биљана Комад	II
15.	Аница Миленић	Друга крагујевачка гимназија	Крагујевац	Гордана Стефановић	III
16.	Даница Бабић	Гимназија	Краљево	Марина Панић	III
17.	Ивана Талијан	Паланачка гимназија	Смедеревска Паланка	Весна Радовановић	III
18.	Јована Стефановић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Драгана Петровић	III
19.	Марина Дамњановић	Друга крагујевачка гимназија	Крагујевац	Мирјана Арсенијевић	III
20.	Марко Марковић	Средња школа „Свилајнац”	Свилајнац	Лидија Бојчовска	III
21.	Милена Милосављевић	Гимназија	Јагодина	Љиљана Јевтић Јовановић	III
22.	Мина Милошевић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Весна Милић	III

23.	Нада Уштевић	Медицинска школа	Крагујевац	Јелена Раденковић	III
24.	Наталија Спасић	Гимназија Јован Јовановић Змај	Нови Сад	Мирјана Грдинић	III
25.	Оливера Јовић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Којић	III
26.	Оља Јаковљевић	Гимназија	Смедерево	Маријана Николић	III
27.	Светлана Живановић	Гимназија „Б. Петронијевић”	Уб	Жељка Митровић	III
28.	Стефан Стојић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Весна Милић	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Аљоша Миленковић	Филолошка гимназија	Београд	Биљана Бранић Латиновић	I
2.	Јована Тодоровић	Земунска гимназија	Београд	Нада Караић	I
3.	Милош Максовић	Гимназија	Смедерево	Светлана Нешић	II
4.	Сара Јовановић	Ваљевска гимназија	Ваљево	М. Милисављевић	II
5.	Стефан Богојевић	Гимназија	Параћин	Душица Илић	II
6.	Анастасија Гошњић	Гимназија „1300 каплара”	Љиг	Биљана Јовановић	II
7.	Аиђела Крстић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Милена Станојевић	II
8.	Јана Којић	Гимназија „1300 каплара”	Љиг	Биљана Јовановић	II
9.	Јована Вучковић	Медицинска школа	Чачак	Мица Костић	II
10.	Лазар Васовић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Наташа Николић	III
11.	Милица Бошковић	Гимназија „Милош Савковић”	Аранђеловац	Милена Симовић	III
12.	Милица Медић	Гимназија „Светозар Марковић”	Суботица	Лаура Ковач	III

13.	Милица Ђулибрк	Гимназија Светозар Марковић	Нови Сад	Нада Хложан Шљалић	III
14.	Немања Марковић	Седма београдска гимназија	Београд	Светлана Бајић	III
15.	Исидора Алимпић	Гимназија Вук Караџић	Лозница	Невена Митровић	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Јована Петровић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Милена Анђелковић	I
2.	Мина Кузминац	Гимназија	Сремска Митровица	Добрила Носовић	I
3.	Сања Савић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Миланка Васиљевић	I
4.	Катарина Јеринић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	II
5.	Маја Степанов	Гимназија Јован Јовановић Змај	Нови Сад	Мирјана Грдинић	II
6.	Милица Катић	Гимназија	Смедерево	Александра Милошевић Јовановић	II
7.	Александра Гагић	Гимназија Урош Предић	Панчево	Митровић Драган	III
8.	Ивана Пешић	Гимназија	Смедерево	Драгана Миленковић	III
9.	Маша Миљуш	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Светлана Миловановић	III
10.	Милан Нинковић	Гимназија	Сремска Митровица	Добрила Носовић	III
11.	Милица Недељковић	Филолошка гимназија	Београд	Слађана Савовић	III
12.	Никола Шкрпан	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	III
13.	Оливера Огњеновић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Гордана Мутић	III
14.	Стефан Капунац	Гимназија Урош Предић	Панчево	Паровић Валентина	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Данијел Ристић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	I
2.	Ана Филиповић	Медицинска школа	Ужице	Јелена Микавица	II
3.	Бојана Вукојичић	Гимназија	Смедерево	Татјана Лазаревић Милошевић	II
4.	Дуња Ристовски	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Стефановић Невена	II
5.	Ивана Костић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	II
6.	Ирена Поповић	Гимназија	Смедерево	Татјана Лазаревић Милошевић	II
7.	Јована Ашковић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Милена Миљисављевић	II
8.	Јована Мирјанић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Невена Грујичић	II
9.	Лара Дамњановић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	II
10.	Дарко Нинковић	Тринаеста београдска гимназија	Београд	Бојана Ербез	III
11.	Драгана Веселиновић	Пријеполска гимназија	Пријеполје	Џенита Рондић	III
12.	Ђорђе Шуњеварић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Милена Нешковић	III
13.	Тања Младеновић	Филолошка гимназија	Београд	Славољуб Марковић	III
14.	Теодора Јовић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендељ	III

Прва комисија

1. Милка Тошић
2. Миљана Кравић
3. Зорица Тешић
4. Сузана Кићановић
5. Јасмина Пивнички

6. Јасмина Станковић
7. Мирјана Грдинић
8. Душица Добродолац
9. Драгана Милановић
10. Софија Ширадовић
11. Вера Ваш
12. Валентина Паровић
13. Александра Петровић
14. Виолета Кецман
15. Страхиња Полић
16. Биљана Лагиновић

Ревизије:

1. Зона Мркаљ
2. Олга Сабо
3. Маријана Богдановић
4. Јован Чудомировић
5. Бошко Сувајцић
6. Вељко Брборић
7. Катарина Беговић
8. Никола Радосављевић
9. Вукосава Живковић

**РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА
– КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА
СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ 2014.**

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Ана С. Дељанин	ОШ „Бранислав Нушић”	Београд	Блаженка Тривунчић	I
2.	Мирјана Васић	ОШ „Никола Тесла”	Голобок	Сања Јовановић	I
3.	Милица Милошевић	ОШ „Вук Караџић”	Крушевац	Мирјана Симовић	I
4.	Невена Сталевић	ОШ „Раде Додић” Милутовац	Трстеник	Марија Илић	I
5.	Катарина Нинковић	ОШ „Лаза К. Лазаревић”	Шабац	Јелена Јовановић	I
6.	Наталија Вељковић	ОШ „Радоје Домановић”	Врање	Жаклина Јовановић	II
7.	Бојана Милорадовић	ОШ „Вук Караџић”	Ђуприја	Драгана Благојевић	II
8.	Гордана Анђелковић	ОШ „Рада Миљковић”	Јагодина	Љиљана Ивановић	II
9.	Ана Олујић	ОШ „Лазар Саватић”	Београд	Жељко Тешић	II
10.	Теодора В. Благојевић	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Београд	Миљана Степаноски	II
11.	Ксенија В. Станковић	ОШ „Васа Чарапић”	Београд	Снежана Стојановић	II
12.	Кристина Перић	ОШ „Бранко Ћопић”	Београд	Наташа Лекић Марковић	II
13.	Јелена Љубоја	ОШ „Вук Караџић”	Београд	Јелена Каменица	II
14.	Анђела Рутовић	ОШ „Радојка Лакић”	Београд	Маја Стевановић	II
15.	Ленка Стојадиновић	ОШ „14. октобар”	Београд	Сузана Даскаловић	II
16.	Павле Љ. Маљковић	ОШ „Бранислав Нушић”	Београд	Блаженка Тривунчић	II

17.	Александра Петровић	ОШ „9. Српска бригада”	Бољевац	Наташа Опачић	II
18.	Анђела Дамњановић	ОШ „Десанка Максимовић”	Горњи Милановац	Емина Турић	II
19.	Николија Петковић	ОШ „Свети Сава”	Чачак	Марија Ћаловић	II
20.	Александра Савић	ОШ „Стеван Чоловић”	Ариље	Марија Пилчевић	II
21.	Младен Максовић	ОШ „Бранислав Нушић”	Смедерево	Биљана Младеновић	II
22.	Кристина Котур	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Мартинци	Гвојић Слађана	II
23.	Теодора Степановић	ОШ „Душан Јерковић”	Рума	Карловић Ирена	II
24.	Наташа Нешић	ОШ „Љубивоје Бајић „Медвеђа	Трстеник	Марија Степановић	II
25.	Косана Павловић	ОШ „Лаза К. Лазаревић”	Шабац	Јелена Јовановић	II
26.	Младен Суботић	ОШ „Краљ Александар Карађорђевић”	Прњавор	Светлана Грујић	II
27.	Неда Мареновић	ОШ „Рашка”	Рашка	Лидија Премовић	II
28.	Никола Трифуновић	ОШ „Рашка”	Рашка	Лидија Премовић	II
29.	Ана Јовановић	ОШ „Братство”	Нови Пазар	Славица Јука	II
30.	Тамара Спасојевић	ОШ „Емилија Остојић”	Пожега	Ивана Бабић	II
31.	Викторија Весић	ОШ „В.С. Корчагин” В. Шилеоговац	Крушевац	Ружица Павловић	II
32.	Ања Петровић	ОШ „Емилија Остојић”	Пожега	Љиљана Јовановић	II
33.	Ана Вилмоновић	ОШ „Ратко Павловић Ћићко”	Прокупље	Милка Тошић	II
34.	Моника Миљковић	ОШ „Витко и Света”	Гадин Хан	Јелена Ђорђевић	II
35.	Уна Миловановић	ОШ „Милан Илић Чича”	Аранађеловац	Јулијана Златковић	III
36.	Анђела Протић	ОШ „Ђура Јакшић”	Плажане	Наташа Милосављевић	III

37.	Исидора Шишаковић	ОШ „Бошко Буричић”	Јагодина	Јелена Глишовић	III
38.	Урош Станисављевић	ОШ „Светозар Марковић”	Рековац	Мирјана Фићовић	III
39.	Ана Русов	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	III
40.	Бранислав Веселиновић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	III
41.	Јелена Стојићевић	ОШ „Божидар Димитријевић Козица”	Брадарац	Јелена Илић	III
42.	Софија Божић	ОШ „Мирослав Букумировић Букум”	Шетоње	Светлана Фатић	III
43.	Маша Ђ. Терзовић	ОШ „Филип Филиповић”	Београд	Јагода Жунић	III
44.	Миња П. Ђупурдија	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Београд	Зорица Мича	III
45.	Ана Вучинић	ОШ „Стеван Синђелић”	Београд	Биљана Пуповић	III
46.	Драга Тишма	ОШ „Владислав Рибникар”	Београд	Радмила Ђукић	III
47.	Сара Станојевић	ОШ „Уједињене нације”	Београд	Марина Луковић	III
48.	Катарина. Д. Аврамовић	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Београд	Миљана Степаноски	III
49.	Мина Ђурђевић	ОШ „Дринка Павловић”	Београд	Јоле Булатовић	III
50.	Мартина Станојевић	ОШ „Каплар”	Књажевац	Милена Симоновић	III
51.	Грлица Голушин	ОШ „Др Ђорђе Јоановић”	Ново Милошево	Јадранка Голушин	III
52.	Анђела Радојевић	ОШ „Светитељ Сава”	Друговац	Миљана Кравић	III
53.	Чоловејић Анђела	ОШ „Први мај” Влајковци	Брус	Вукадиновић Јелена	III
54.	Јелена Дамјановић	ОШ „Лаза К. Лазаревић”	Шабац	Сања Павковић Дошен	III
55.	Јелена Багановић	ОШ „Краљ Александар Карађорђевић”	Прњавор	Светлана Грујић	III
56.	Јована Рафаиловић	ОШ „Милан Ракић”	Мионица	Милан Петровић	III

57.	Анђела Недељковић	ОШ „Бранко Радичевић”	Бунар	Ана Стојановић	III
58.	Наталија Николић	ОШ „Владимир Назор”	Београд	Љилана Шарац	III
59.	Сандра Јанковић	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Малча	Милијана Зечевић	III
60.	Бранка Станчић	ОШ „8. септембар”	Пирот	Марија Мадић- Илић	III
61.	Анђела Матовић	ОШ „Вук Караџић”	Београд	Јелена Томашевић	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Анђела Ристивојевић	ОШ „Бранко Радичевић”	Београд	Светлана Дробњак	I
2.	Симона Дмитровић	ОШ „Свети Сава”	Горњи Милановац	Ружа Пурић	I
3.	Константин Ађанин	ОШ „Љубивоје Бајић” Медвеђа	Трстеник	Саша Војиновић	I
4.	Сена Савић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Нишка Бања	Наташа Стојановић	II
5.	Милена Мимица	ОШ „Борислав Пекић”	Београд	Невенка Сенић	II
6.	Драгана Н. Пантић	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Београд	Миљана Степаноски	II
7.	Ивана Нешовановић	ОШ „Милан Благојевић”	Лучани	Моника Сретеновић Шимић	II
8.	Урош Пашић	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Нови Сад	Марија Тир Борља	II
9.	Симона Стефановић	ОШ „3. октобар”	Бор	Милена Газић	II
10.	Софија Ђурић	ОШ „Димитрије Давидовић”	Смедерево	Сања Марковић	II
11.	Кристина Петронијевић	ОШ „В. С. Корчагин” В. Шиљеговац	Крушевац	Радиша Ивановић	II
12.	Јелена Тодоровић	ОШ „Деспот С. Лазаревић”	Бабушница	Вера Цветановић	III

13.	Наталија Ј. Недельковић	ОШ „Филип Филиповић”	Београд	Зорица Лабовић	III
14.	Душанка Лукић	ОШ „Васа Пелагић”	Београд	Вида Дутина	III
15.	Маша Петровић	ОШ „Младост”	Београд	Душица Мињовић	III
16.	Срђан Ђордан	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Нови Сад	Радмила Лацковић	III
17.	Соња Јовичић	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Нови Сад	Марија Тир Борља	III
18.	Ивана Ђукић	ОШ „Јездимир Трипковић Латвица”	Ариље	Марија Богосављевић	III
19.	Никола Миленковић	ОШ „Аца Синадиновић”	Предејане	Јасмина Анђелковић	III
20.	Марко Д. Весић	ОШ „Ђура Даничић”	Београд	Светлана Миленовић	III
21.	Ања Шимпрага	ОШ „Марко Орешковић”	Београд	Радмила Пиповић	III
22.	Милица Мијатовић	ОШ „М.П. Алас”	Београд	Јелена Кораћ	III
23.	Сретен Јањић	ОШ „Свети Ђакон Авакум”	Чачак	Миља Мутавцић	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Павле Савић	Шеста београдска гимназија	Београд	Зринка Шандор	I
2.	Емилија Ђокановић	Гимназија	Нови Пазар	Мелида Реброња	I
3.	Јелена Јовановић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Марија Запутил	I
4.	Алекса Ђекић	Прва крагујевачка гимназија	Крагујевац	Татјана Јовановић	I
5.	Миона Динић	Гимназија	Крушевац	Нела Милојевић	II
6.	Марко Радојичић	Гимназија „Бора Станковић”	Ниш	Нађа Павловић	II

7.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Љилана Малетин Војводић	II
8.	Теодора Слијепчевић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	II
9.	Јелена Радосављевић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Београд	Светлана Миловановић	III
10.	Вељко Ивановић	Средња школа „Вук Караџић”	Љубовија	Давид Мандић	III
11.	Даница Бабић	Гимназија	Краљево	Марина Панић	III
12.	Никола Марковић	Средња школа „Свети Трифун”	Александровац	Велибор Симчевић	III
13.	Маријана Марјановић	Средња школа	Брус	Љубиша Красић	III
14.	Катарина Филиповић	Гимназија	Лебане	Душан Благојевић	III
15.	Миња Парабуцки	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	III
16.	Љубица Гуглета	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад		III
17.	Милан Веселица	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Врбас	Невена Малетин	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Лована Тодоровић	Зрењанинска гимназија	Зрењанин	Наталија Лудошки	I
2.	Кристина Васић	Гимназија	Крушевац	Ивана Несторовић	I
3.	Ана Арсић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	II
4.	Катарина Ђорђевић	Трећа београдска гимназија	Београд	Јелена Круничанин	II
5.	Марија Николић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	II
6.	Анђела Станковић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	II
7.	Невена Шкобић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	II

8.	Хана Вучковић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	II
9.	Александра Стефановић	Прва београдска гимназија	Београд	Катарина Крнетић	II
10.	Тијана Љешњак	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	III
11.	Тамара Ристић	Шеста београдска гимназија	Београд	Олгица Рајић	III
12.	Олга Тодоровић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	III
13.	Марко Тодоровић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Вера Ваш	III
14.	Невена Вилотић	Шабачка гимназија	Шабац	Страхиња Полић	III
15.	Јелена Љубичић	Гимназија „Вук Караџић”	Трстеник	Гордана Миљковић	III
16.	Кристина Николић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Валентина Андрејић Ристић	III
17.	Милош Максовић	Гимназија	Смедерево	Светлана Нешић	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Жикица Лукић	Економска школа	Ужице	Ксенија Јанушевић	I
2.	Спасенија Божанић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	II
3.	Јована Николетић	Гимназија „Исидора Секулић”	Нови Сад		II
4.	Сунчица Кокотовић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	III
5.	Никола Лазић	Прва крагујевачка гимназија	Крагујевац	Светлана Рајичић Перић	III
6.	Невена Ковачевић	Гимназија	Крушевац	Нела Милојевић	III
7.	Мина Кузминац	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Добрила Носовић	III
8.	Тијана Станивуковић	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Саша Недељковић	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Ранг
1.	Тамара Видаковић	Осма београдска гимназија	Београд	Милан Шиповац	I
2.	Ивана Перић	Средња школа „Свилајнац“	Свилајнац	Лидија Бојчовска	II
3.	Анита Станковић	Гимназија	Лесковац	Владимир Мичић	III
4.	Маријана Бјелић	Пријеполска гимназија	Пријеполје	Џенита Рондић	III
5.	Љубица Драганић	Гимназија „Бора Станковић“	Бор	Ана Маринковић	III

Прва комисија:

1. Колегинице из Карловаца
2. Зорана Бошковић

Ревизија:

1. Бошко Сувајџић
2. Зона Мркаљ
3. Славко Петаковић
4. Милан Алексић
5. Вукосава Живковић
6. Зорица Несторовић
7. Олга Сабо
8. Милорад Дашић
9. Душица Мињовић
10. Мина Ђурић
11. Бранка Јакшић Провчи

ТАКМИЧЕЊА У ШКОЛСКОЈ 2014/15. ГОДИНИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

(Извод из Правилника и Пропозиција такмичења)

Циљ такмичења

Такмичење има за циљ:

- да афирмише најквалитетније резултате у настави српског језика и језичке културе;
- да подстакне ученике на стицање трајнијих лингвистичких знања о матерњем језику, да теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успешно примењују;
- да допринесе да ученици боље и потпуније усвоје књижевнојезичку норму, да побољшају своје изражајне способности и да се комплетно служе књижевним језиком;
- стицањем целовите слике о матерњем језику, квалитативно вишим приступом у проучавању језичке организације и законитости језика, такмичење треба код ученика да развије сазнање о значају књижевног језика и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете и науке Републике Србије и Вукова задужбина.

Такмичења се спроводе на следећим нивоима:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активни наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активни наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајуће подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује у оквиру **Ђачког Вуковог сабора** Друштво, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете и науке и Вуковом задужбином. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском и окружном такмичењу, а ученици 7. и 8. разреда и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда средњих школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и Републичком такмичењу.

Општине са једном средњом школом треба да се прикључе најближој општини.

Да би ученик учествовао на вишем ступњу такмичења, мора да учествује на претходном ступњу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена (минимум 16 бодова) на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружном такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици средњих школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног.

Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и

име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, у року од три дана по одржаном такмичењу.

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром.

Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их Министарству просвете и науке Србије, које се стара о њиховом умножавању и дистрибуцији.

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја фебруара 2015. године
Општинско такмичење	– 7. март 2015. године
Окружно такмичење	– 18. април 2015. године
Републичко такмичење	– 23. мај 2015. године (Тршић)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2015. године
Општинско такмичење – 14. март 2015. године
Окружно такмичење – 25. април 2015. године
Републичко такмичење – 24. мај 2015. године (Тршић)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења, са почетком у 10.00 часова. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва.

На нивоима општинског и градског такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 поена. На Републичком такмичењу прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се

књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу до-сељују школе које су домаћини такмичења, односно орга-ни локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су уче-сници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвал-ницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

– на Републичком такмичењу: Министарство просвете и науке, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Ву-кова задужбина;

– на општинском и окружном такмичењу: одељење Ми-нистарства просвете и науке и подружница Друштва (одно-сно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одр-жава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из српског језика на факултетима где се полаже српски.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, за-служује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републи-чком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у

року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Напомена: На такмичењима се користи *Правопис српскога језика* Матице српске, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

ПРОГРАМИ ТАКМИЧЕЊА

ОСНОВНА ШКОЛА

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступње-
ве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне на-
ставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полугодишта.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из претходних разреда
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново
градиво реализовано до овог нивоа такмичења

5. разред

Проста реченица. Главни реченични чланови: субјекат – независни члан реченице, предикат – централни члан рече-
нице. Именски предикат. Зависни реченични чланови: прави и
неправи објекат – допуне глагола, прилошке одредбе (за место,
време, начин, узрок, меру и количину); атрибут и апозиција.

Променљиве и непроменљиве врсте речи. Бројне имени-
це. Промена именица (деклинација); граматичка основа, на-
ставак за облик, појам падежа.

Основне функције и значења падежа.

Придеви – значење и врсте придева; слагање придева
са именицом у роду, броју и падежу. Грађење, промена: ком-
парација придева; функција придева у реченици, придевски
вид.

Правопис: писање присвојних придева са наставцима **-ски, -ов, -ев, -ин**; писање управног говора; писање вишечланих географских имена; писање основних и редних бројева. Писање придева изведених од именица у чијој се основи налази **ј (армијски)**.

6. разред

Реченица (основни појмови): Комуникативна реченица (синтаксичко-комуникативна јединица која представља целовиту поруку) и предикатска реченица (синтаксичка јединица која садржи глагол у личном облику).

Независне и зависне предикатске реченице.

Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.

Комуникативне реченице које се састоје од једне независне предикатске реченице и од више њих.

Подела речи по настанку: просте, изведене и сложене. Суфикси – разликовање суфикса од граматичких наставака; творбена основа; корен речи. Примери изведених именица, придева и глагола (**певач**, **школски**, **школовати се**).

Сложенице, примери сложених речи насталих срastaњем двеју или више речи, односно њихових творбених основа; просто срastaње и срastaње са спојним вокалом (**Београд**, **пар/о/брод**). Префикси; примери именица, придева и глагола насталих префиксацијом (**праунук**, **превелик**, **научити**).

Атрибутска и предикатска функција именица и придева.

Самогласници и сугласници; слоготворно **р**. Подела речи на слоге. Подела сугласника по месту изговора и по звучности.

Гласовне промене и алтернације – уочавање у грађењу и промени речи: палатализација и сибиларизација; непостојано **а**; промена **л** у **о**; једначење сугласника по звучности

(одступања у писаном језику); једначење сугласника по месту изговора; јотовање; асимилација и сажимање самогласника; губљење сугласника.

Правопис: писање речце **ли** уз глаголе; писање речце и префикса **не** уз глаголе, именице и придеве; писање **нај** у суперлативима; употреба великог слова.

Писање одричних заменица уз предлоге.

Писање заменица у обраћању: **Ви, Ваш.**

Писање имена васионских тела – једночланих и вишечланих.

7. разред

Врсте речи: променљиве и непроменљиве (систематизација и проширивање постојећих знања); подврсте речи. Граматичке категорије променљивих речи (код именица: род; број и падеж; код придева: род, број, падеж, вид, степен поређења; код променљивих прилога: степен поређења; код глагола: глаголски вид; глаголски облик, лице, број, род, стање, потврдност / одричност. Гласовне промене у промени облика речи (нормативна решења).

Појам синтагме. Састав именичке синтагме: главна реч и атрибути. Апозиција. Апозитив.

Врсте глагола: безлични (имперсонални) и лични (персонални); прелазни, непрелазни и повратни. Безличне реченице. Састав реченице у вези са врстама глагола (обнављање и проширивање); (граматички) субјекат, предикат (глаголски и именски), прави и неправи објекат, логички субјекат. Прилошке одредбе за место, време, начин, узрок, меру и количину. Реченични чланови исказани речју и синтагмом. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни.

Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне.

Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање). Садржаји из правописа савладани у претходним разредима.

8. разред

Српски језик међу другим словенским језицима. Дијалекти српског језика (основни подаци). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни језик. Појам нормирања.

Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски, Вукова реформа језика, писма и правописа, књижевни језик Срба од Вука до данас (основни подаци). Развој лексике српског језика (основни подаци).

Језици националних мањина (основни подаци).

Језик свакодневне комуникације – говорени и писани.

Главне особине писаних стилова јавне комуникације – публицистичког, научног, административног.

Синтагме – придевске, прилошке, глаголске.

Основне функције и значења глаголских облика (обнављање и проширивање знање). Употреба глаголских облика у приповедању.

Грађење речи – обнављање; комбиновано грађење, грађење претварањем. Гласовне промене у вези са грађењем речи (само скретање пажње на нормативна решења). Систематизовање садржаја из правописа: употреба великог слова, интерпункција, спојено и растављено писање речи; писање скраћеница; растављање речи на крају реда.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

5. разред

Именичке заменице – личне заменице; промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица **себе, се**; неличне именичке заменице.

Глаголи – несвршени и свршени; прелазни, непрелазни и повратни глаголи. Инфинитив и инфинитивна основа; грађење и основна функција глаголских облика: презент, презентска основа, наглашени и ненаглашени облик презента помоћних глагола; радни глаголски придев; перфекат; футур I.

Правопис: писање заменица **Ви** и **Ваш** у обраћању; писање одричне речце **не**; писање **нај** у суперлативима. Тачка и запета. Запета уз вокатив и апозицију. Неколико тачака. Цртица.

6. разред

Придевске заменице: разликовање по значењу и функцији – присвојне, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне; употреба повратне заменице **свој**.

Грађење и значења глаголских облика: аорист (стилска обележеност), футур II; имперфекат; плусквамперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози. Прости и сложени глаголски облици. Лични и нелични глаголски облици.

Правопис: писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу (радни глаголски придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур I).

Интерпункција после узвика.

Растављање речи на крају реда.

7. разред

Језик Словена у прапостојбини. Сеобе Словена и стварање словенских језика. Стварање старословенског језика:

мисија Ћирила и Методија. Примање писмености код Срба. Старословенска писма: глаголица и ћирилица. Старословенски споменици са српског тла.

Значења и употребе падежа (систематизација и проширивање постојећих знања). Падежи за означавање места за вршетка кретања и места налажења. Падежна синонимија.

Комуникативна реченица као синтаксичка јединица састављена од најмање једне независне предикатске реченице. Комуникативне реченице састављене од двеју (или више) независних предикатских реченица у напоредном односу: саставном (укључујући и закључни), раставном, супротном (укључујући и искључни).

Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета).

8. разред

Зависне предикатске реченице: обележја (зависни везници, везнички спојеви и др.); врсте: изричне (изричне у ужем смислу и зависноупитне), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене; конституентска функција у оквиру више реченице (независне или зависне) или синтагме. Интерпункција у вези са зависним реченицама. Напоредни односи међу зависним реченицама (саставни, раставни, супротни).

Главна правила стандардне акценатске норме и систематизовање знања о акцентима из претходних разреда.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

7. разред

Појам актива и пасива. Пасив саграђен са речцом **се** и пасив саграђен са трпним придевом.

Конгруенција – основни појмови. Слагање придева и глагола са именицом у реченици. Конгруентне категорије придева (род, број, падеж) и глагола (лице, број, евентуално род).

Уочавање разлике између кратких акцената. Реченични акценат.

Црта. Заграда. Запета у набрајању скраћеница.

8. разред

Исказивање реченичних чланова зависном реченицом и предлошко-падежном конструкцијом. Изражавање помоћу глагола (*Очекивали су да авион полети; Авион је полетео иако је била магла*) и глаголских именица (*Очекивали су полетање авиона; Авион је полетео упркос магли*). Преимућства именичког начина изражавања (у неким случајевима оно је прецизније и економичније) и њене мане (сликовитост се губи, а реченица теже прати).

Једнозначне и вишезначне речи; хомонимија. Приказивање полисемије и хомонимије у великим једнојезичним речницима. Метафора и метонимија као начини да реч стекне нова значења (*крило (птице) → крило зграде* – метафора; *Моја школа је близу → Цела школа иде на излет* – метонимија).

Прилагођено писање имена из страних језика. Писање полусложеница.

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

1. Програм такмичења за све разреде и све ступњеве такмичења

2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне наставе у току 1. полугодишта, крајем јануара и почетком 2. полугодишта.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима

2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново градиво реализовано до овог нивоа такмичења

1. разред

Општи појмови о језику.

Место језика у људском животу. Битна својства језика. Језик и комуникација.

Књижевни језик.

Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Језичка норма и стандардизација. Књижевни језик. Функционални стилови. Нестандардни језички варијетети.

Дијалекти српског језика (критеријуми, подела, називи, размештај, основне особине). Дијалекатска основица српског књижевног језика.

Књижевни језици на српском језичком подручју до 20. века.

Језички систем и науке које се њиме баве.

Језик као систем знакова.

Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Прозодија.

Морфологија. Реч и морфеме. Врсте морфема. Морфологија у ужем смислу (промена речи). Грађење речи.

Синтакса. Реченица као језичка и комуникативна јединица.

Лексикологија. Лексеме. Лексички фонд (речник, лексика).

Граматику и речници српског језика.

Правопис: основни принципи правописа српског књижевног језика.

2. разред

Књижевни језик.

Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа у првој половини 20. века. Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку.

Основни принципи српске књижевне норме. Екавски и ијекавски изговор. Ћирилица и латиница.

Морфологија (у ужем смислу):

Врсте речи. Променљиве и непроменљиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж и број; род). Врсте именица. Основно о деklinацији именица.

Придеви. Придевске категорије (род, број, падеж, вид, степен поређења). Врсте придева. Основне карактеристике деklinације и компарације придева.

Правопис: правописни знаци. Растављање речи на крају ретка.

3. разред

Грађење речи.

Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Важнији модели за извођење именица, придева и глагола.

Основни појмови о грађењу сложеница и полусложеница. Правописна решења.

Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије): значењски (семантички) и формални односи

међу лексемама: синонимија; антонимија; полисемија и хомонимија; метафорична и метонимијска значења; стилска вредност лексема: лексика и функционални стилови; поетска лексика, варијантска лексика, дијалектизми и регионализми; архаизми и историзми; неологизми; жаргонизми; вулгаризми; речи пореклом из страних језика и калкови (дословне преведенице) и однос према њима. Речници страних речи.

Најважнији префикси (и префиксоиди) и суфикси (и суфиксоиди) пореклом из класичних језика;

Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници.

Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Стилска вредност фразеолошких јединица. Клишеи и помодни изрази.

Правопис: писање негације; интерпункција.

4. разред

Падежни систем.

Појам падежног система и предлошко-падежних конструкција. Основне именичке, придевске и прилошке вредности падежних, односно предлошко-падежних конструкција. Падежна синонимија. Поливалентност падежа. Предлошки изрази.

Конгруенција: дефиниција и основни појмови; граматичка и семантичка конгруенција.

Систем зависних реченица: Обележја зависних реченица. Три основна типа вредности зависних реченица (именичке, придевске и прилошке). Главне врсте зависних реченица: изричне (са управним и неуправним говором), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, поредбене и последичне. Везнички изрази.

Систем независних реченица: општи појмови о врстама независних реченица, њиховим обележјима и функцијама. Обавештајне, упитне, жељне и узвичне реченице.

Глаголски вид: главна видска значења и начин њиховог обележавања.

Глаголска времена и глаголски начин: основни појмови. Временска и модална значења личних глаголских облика: презента, перфекта, крњег перфекта, аориста, имперфекта, плусквамперфекта, футура I, футура II, императива и потенцијала.

Правопис: интерпункција.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за општинско такмичење и ново градиво

1. разред

Фонетика (са фонологијом и морфофонологијом).

Гласовни систем српског књижевног језика.

Фонолошки систем српског књижевног језика.

Дистинктивна функција српских фонема, најважније варијанте фонема; дистинктивна обележја.

Правопис: писање великог слова.

2. разред

Заменице: именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица.

Бројеви: главни и редни бројеви. Врсте главних бројева: основни бројеви, збирни бројеви, бројне именице на **-ица** (**двојица**, **тројица** итд.), бројни придеви (**једни**, **-е**, **-а**, **двоји**, **-е**, **-а** итд.).

Правопис: скраћенице.

3. разред

Синтакса: реченице у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченице у ужем смислу (предикатске реченице).

Речи (лексеми и морфосинтаксичке речи). Идентификовање морфосинтаксичких речи. Пуне речи (именичке, придевске и прилошке речи и глаголи) и помоћне речи (предлози, везници и речце).

Синтагма. Врсте синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске синтагме).

Правопис: писање великог слова.

4. разред

Напоредне конструкције (координација). Појам напоредног односа. Обележавање напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција: саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе.

Распоређивање синтаксичких јединица (основни појмови).

Информативна актуализација реченице и начини њеног обележавања (основни појмови).

Комуникативна кохезија. Начини успостављања веза међу деловима текста.

Специјалини типови независних реченица. (**Ево аутобуса! Пожар! Страшног ли времена!** и др.).

Прагматика. Говорни чиновни. Структура разговора и текста.

Правопис: састављено и растављено писање речи.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима.

2. Садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и ново градиво

1. разред

Морфофонологија: морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Алтернације у српском књижевном језику (проширивање и утврђивање раније стечених знања). Правописна решења.

Правопис: речници и правописни приручници.

2. разред

Глаголи: непрелазни, прелазни и повратни глаголи. Подела глагола по виду. Морфолошке глаголске категорије: време и начин; лице и број (и род – код облика који разликују род); стање – актив и пасив; потврдност / одричност. Конјугација (глаголске основе, глаголске врсте, лични и нелични облици, облици пасива).

Правопис: састављено и растављено писање речи.

3. разред

Основне конструкције (и њихови модели) предикатске реченице: субјекатско-предикатска конструкција, рекцијске конструкције (с правим и неправим објектом), копулативне конструкције (с именским и прилошким предикативом), конструкције са семикопулативним глаголима (допунским предикативима). Прилошке одредбе.

Безличне именице. Реченице с логичким (семантичким) субјектом.

Правопис: транскрипција речи из страних језика.

4. разред

Општи појмови о језику.

Еволуција језика: развој језика у људској врсти, друштву и код појединаца. Настанак и развој писма.

Језик, култура и друштво.

Језик и друге друштвене категорије. Вишејезичност. Ставови према језику.

Типови језика: језици у свету. Језичка сродност. Језички типови и језичке универзалије.

Правопис: писање великог слова, транскрипција речи из страних језика.

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Правилник о организовању и спровођењу такмичења из српског језика и језичке културе садржи табеле, које организатори такмичења свих нивоа попуњавају и прослеђују са списковима организаторима вишег ступња такмичења.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су садржаји редовне наставе српског језика прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете и науке Републике Србије.

На такмичењима се користи *Правопис српскога језика Матице српске*, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

Напомене:

На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено

за све претходне нивое такмичења (13 питања), као и градиво предвиђено за све претходне разреде (7 питања).

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом.

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете и науке Републике Србије (www.mpp.gov.rs).

Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред и имати на уму различита решења појединих језичких питања која се могу наћи у акредитованим уџбеницима.

ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИТЕРАРНИХ ДРУЖИНА И СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад литерарних дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да литерарно стваралаштво у школама допринесе развијању активног односа према књизи и писаној речи;
- да развије афинитете према естетским и етичким вредностима литературе;
- да подстакне развијање литерарног сензибилитета и креативних способности ученика;
- да допринесе развијању културе коришћења слободног времена код ученика;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање и продубљивање вредности уметничког текста и литерарног образовања својих чланова, што ће се постићи праћењем достигнућа савремене науке о књижевности и језику.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље литерарне дружине и секције у основној школи; и
- II – за најбоље литерарне дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље литерарне дружине и секције награђују се Дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбоље литерарне дружине и секције обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање литерарних дружина и секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају литерарне дружине и секције, школе, просветне институције и појединци.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду литерарне дружине, секције у претходној школи.

Документација ће обухватити:

I – годишњи план и извештај о планираним активностима, који треба да садржи:

– **организацију рада**

– **облике рада** (радне састанке, књижевне вечери, посете, излете, културно-уметничке јубилеје, сусрете с писцима и другим посленицима у култури, учествовање у школским приредбама, сарадњу са дружинама, секцијама, у периодици, месним радио-станицама, на наградним конкурсима, у издавачкој делатности и сл.).

II – писмене документе: програме, плакате, свечане позивнице, похвалнице, дипломе, новинске исечке (са чланцима и фотографијама о дружини, секцији), кореспонденцију, ако је од значаја (са клубом, друштвом, редакцијом, писцем) и слично.

III – летопис дружине (секције), ако се уредно води.

IV – прилоге из фототеке и фонотеке дружине, односно секције.

6.

Избор најбољих литерарних дружина и секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва. Она на свом првом састанку бира председника и доноси одлуке већином гласова.

7.

Ако Комисија процени да су литерарне дружине и секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише две секције за I награду, две за II и две за III награду.

8.

Прво проглашавање најбоље литерарне дружине у основној и најбоље литерарне секције у средњој школи обављено је јануара 1996. године, за период школске 1994/95. године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих литерарних дружина и секција, јавно се похваљују и награђују професори и наставници који су стручно водили рад награђених секција и дружина, како би и овај рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређење рада литерарних дружина и секција у школама.

НАПОМЕНА: Ово такмичење обухвата само литерарне дружине и секције као облике слободних активности са

чвршћом организацијом. Треба их разликовати од других облика слободних активности као што су: друштво (КУД), као најмасовнија формација која има више огранака и секција; клуб – удружење које нема масовност друштва, али има услове за развој клупског начина рада.

Незнатна је разлика између дружине и секције. Дружина је мања самостална организациона јединица која не зависи од неког вишег удружења и нема својих огранака, нити клупски друштвени живот, док је секција по свему слична дружини, само није самостална, него је део веће организационе формације (као што су клубови, друштва и сл.). Од друштва и клуба се разликују дружине и секције и променљивим бројем чланова.

Скуп ученика (група) који је малобројан, повремен и привремен не увршћује се у слободне активности, нити у ово такмичење.

ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

1.

Такмичење има за циљ:

– да афирмише рад лингвистичких дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;

– да подстакне ученике на конкретнију примену знања којима су овладали о српским језичким системима и језичкој култури;

– да развије код ученика способност да стечена знања са сигурношћу примењују;

– да подстакне ученике и наставнике на проширивање знања праћењем достигнућа савремене науке о језику и језичкој култури.

2.

Такмичење има два вида:

I – за најбоље лингвистичке дружине и секције у основној школи; и

II – за најбоље лингвистичке дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље лингвистичке секције награђују се Дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбољих лингвистичких секција обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање лингвистичких секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају лингвистичке дружине и секције, школе, просветне институције и појединци.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду лингвистичке секције у претходној школској години:

- план рада;
- колективне истраживачке пројекте;
- индивидуалне пројекте и радове;
- школске лингвистичке часописе.

Избор најбољих лингвистичких секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва.

6.

Републичка комисија на свом првом састанку бира председника и доноси одлуке већином гласова.

7.

Ако Комисија процени да су лингвистичке секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише две секције за I, две за II и две за III награду.

8.

Прво проглашење најбоље лингвистичке секције у основној и најбоље лингвистичке секције у средњој школи обављено је у јануару 1991. године, обухватајући период претходне школске године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих лингвистичких секција, јавно се похваљују и награђују професори и наставници који су стручно водили награђене секције, како би и овај стручни рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређивање рада лингвистичких секција у школама.

12.	Поделите усправним цргама следеће речи на слогове: <i>несвршен, игрица, свратиште</i>									
13.	Заокружите слово испред примера у којем је подвучена граматичка основа речи: а) <u>североисточни</u> б) <u>североисточни</u> в) <u>североисточни</u> г) <u>североисточни</u>									
14.	Напишите у ком је падежу, роду и броју подвучена именица у следећој реченици: <i>У античка времена у Кини су измишљене четири ствари: компас, барут, папир и штампа.</i>									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Род</th> <th>Број</th> <th>Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>времена</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Број	Падеж	времена				
	Род	Број	Падеж							
времена										
15.	Заокружите слова испред реченица у којима запажете заменице које се могу мењати по роду: а) Неко је малопре куцао. б) Чули смо резултат од неког детета. в) Дошао је ко је хтео. г) Који је данас дан									
16.	Подвучите глаголе чија се презентска и инфинитивна основа поклапају: <i>казати, знати, изабрати, чути, певушити</i>									
17.	Распоредите дате примере на одговарајућа места у табели: <i>чим, међутим, иако, наравно, наспрот, због</i>									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Предлози</th> <th>Везници</th> <th>Речце</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Предлози	Везници	Речце						
Предлози	Везници	Речце								
18.	Допишите одговарајући предлог (ЗБОГ или РАДИ): Луминаризам је употреба и комбиновање боја _____ постизања одређених светлосних ефеката на слици.									
19.	Подвучите мотивну и од ње мотивисану реч у пословици: <i>Ко истину гуди гудалом га по прстима бију.</i> Којим суфиксом је изведена мотивисана реч? _____									
20.	У следећој реченици подвучите речи настале конверзијом (претварањем): <i>Седели су крај реке и помагали рањеницима и оболелима.</i>									
21.	Подвучени делови речи <i>квазиуметнички</i> и <i>антифашистички</i> називају се: а) префикси б) префиксоиди в) творбене основе Заокружите слово испред тачног одговора.									
22.	Колико лексема има у народној пословици <i>Једно коло из блата, а друго у плато?</i> _____									

23.	<p>Упоредите значења подвучених глагола у следећим реченицама: А) <i>Ветар ми <u>мрси</u> косу.</i> Б) <i>Аџа поново <u>мрси</u> јер се пост завршио прошле недеље.</i></p> <p>Подвучени глаголи налазе се у односу: а) синонимије б) антонимије в) полисемије г) хомонимије</p> <p>Заокружите слово испред тачног одговора .</p>											
24.	<p>Заокружите слово испред пословице у којој запажете праве антониме: а) Каква мајка онака и ћерка. б) Паметан полако иде, а брзо дође. в) Како господар свира, онако млађи игра.</p>											
25.	<p>У следећем примеру подвучите зависне реченице: <i>Кад цар то чује, наљути се на своја два старија сина и отера их одмах од себе, а најмлађег ожени девојком коју је овај себи изабрао и остави га након себе да царује.</i></p>											
26.	<p>Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Реци му да одмах дође.</i></p> <table border="1" data-bbox="207 708 813 879"> <tr> <td data-bbox="207 708 331 794"><i>Како гласи реченични члан</i></td> <td data-bbox="331 708 450 794"><i>[ми]</i></td> <td data-bbox="450 708 569 794"></td> <td data-bbox="569 708 688 794"></td> <td data-bbox="688 708 813 794"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="207 794 331 879"><i>Која је служба тог члана</i></td> <td data-bbox="331 794 450 879"></td> <td data-bbox="450 794 569 879"></td> <td data-bbox="569 794 688 879">неправи објекат</td> <td data-bbox="688 794 813 879"></td> </tr> </table>	<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>[ми]</i>				<i>Која је служба тог члана</i>			неправи објекат		
<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>[ми]</i>											
<i>Која је служба тог члана</i>			неправи објекат									
27.	<p>Заокружите слова испред безличних реченица: а) У ово доба године касно се смркава. б) Догодило се нешто необично. в) Цео дан ми се спава. г) Тамо се зида нова зграда.</p>											
28.	<p>У следећој реченици подвучите синтагме и у свакој синтагми заокружите главну реч: <i>Ушавши у кућицу, чобанин стави драгоцени цвет у воду.</i></p>											
29.	<p>У следећи текст упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Манастир Баваниште који се налази близу Панчева посвећен је рођењу Пресвете Богородице а основан је крајем 16. века. Да би био заштићен од Турака саграђен је у шуми.</i></p>											
30.	<p>Подвучите придеве који имају допуну у истом облику: <i>пун, сличан, достојан, различит, пажљив.</i></p>											

Прегледао: _____

Број поена: _____

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Тест: 1 (30 питања) РЕШЕЊА

1. призренско-тимочки (дијалекат), косовско-ресавски (дијалекат)
2. а)
3. Српски рјечник
4. Ђуро (Ђура) Даничић
5. дјеца, пјевати
6. а) Карло Велики; б) Ричард Лављег Срца
7. б), г)
8. нижи, вежеш
9. а) установи, б) установи
10. се, да, ће, се, о
11. преТчас, подТтип
12. не/свр/шен, и/три/ца, свра/ти/ште
13. в)
- 14.

	Род	Број	Падеж
одржавање	средњи	множина	акузатив

15. б), г)
16. казати, знати, изабрати, чути, певушити
- 17.

Предлози	Везници	Речце
насупротив, због	чим, иако	међутим, наравно

18. ради
19. гуди, гудалом; -ало
20. крај, оболелима
21. б) (или а))
22. седам (7)
23. г)
24. б)
25. Кад цар то чује, наљути се на своја два старија сина и отера их одмах од себе, а најмлађега ожени девојком коју је овај себи изабрао и остави га након себе да царује.
- 26.

Како гласи реченични члан	[<i>ти</i>]	<i>реци</i>	<i>му</i>	<i>да одмах дође</i>
Која је служба тог члана	субјекат	предикат	неправи објекат	(прави) објекат

27. а), в)
28. Ушавци у кућицу, драгоцени цвет
29. Манастир Баваниште, који се налази близу Панчева, посвећен је рођењу Пресвете Богородице, а основан је крајем 16. века. Да би био заштићен од Турака, саграђен је у шуми.
30. *пун, достојан*

10.	Подвучите заменице које нису показне: <i>чијем, оваквог, таквих, то, оноликим, њихова</i>									
11.	Подвучите прилоге у следећој реченици: <i>Предводници увек иду право, а лутају они који их слепо следе.</i>									
12.	Напишите глагол <i>разбити</i> у задатим облицима: а) глаголски прилог прошли: _____ б) 2. лице јединице императива: _____									
13.	Испишите префиксе које запажете у префиксираним речима у следећој пословици: <i>Кад курјаку што у гркљан упадне, тешико је ишчупати.</i> _____									
14.	Подвучите реч добијену деривацијом (извођењем): <i>Поцепао је капуљачу путујући од Београда до Ниша.</i> Којим суфиксом је изведена та реч? _____									
15.	Ако се <i>духовна, морална беда, прљавишина</i> назове <i>каљугам</i> , којим се лексичким механизмом користио аутор следеће реченице: <i>Атмосфера се претворила у политичку каљугу.</i> _____									
16.	Заокружите слово испред синонимског пара: а) брижан – брижљив б) клизиште – клизалиште в) бојажљивац – бојажљивко									
17.	У следећем тексту подвучите зависне реченице: <i>По дугоме путовању наиђу на један чардак, који је нити на небу нити на земљи. Дошавши тамо, помисле да је у том чардаку њихова сестра, па се стану договарати како би се у њега попели.</i>									
18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Нико не зна како се то догодило.</i> <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td style="background-color: #cccccc;"><i>Како гласи реченични члан</i></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #cccccc;"><i>Која је служба тог члана</i></td> <td></td> <td>предикат</td> <td></td> </tr> </table>	<i>Како гласи реченични члан</i>				<i>Која је служба тог члана</i>		предикат		
<i>Како гласи реченични члан</i>										
<i>Која је служба тог члана</i>		предикат								
19.	У следећој реченици подвучите синтагме и у свакој синтагми заокружите главну реч: <i>Уморан од ходања, чобанин је сео крај потока и утонуо у велику бригу.</i>									
20.	У следећу реченицу упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Како неки стручњаци процењују Стара (или Веља) маслина која се налази пет километара од Бара стара је између 2000 и 2700 година па спада међу три најстарија маслинова стабла на свету.</i>									

Прегледао: _____

Број поена: _____

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Тест: 2 (20 питања) РЕШЕЊА

1. призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат
2. а) (или б))
3. в)
4. а) Де Гол б) Шарл де Гол
5. б), в)
6. пишем, тиши
7. а) врѐмена, б) времѐна
8. хемо, до, а, лу
- 9.

	Род	Број	Падеж
крилима	средњи	множина	датив

10. чијем, оваквог, таквих, то, оноликим, њихова
11. Предводници увек иду право, а лутају они који их слепо следе.
12. а) разбивши; б) разбиј
13. у-, из-
14. капуљачу; -уљача
15. метафора
16. в)
17. По дугоме путовању наиђу на један чардак, који је нити на небу нити на земљи. Дошавши тамо, помисле да је у том чардаку њихова сестра, па се стану договарати како би се у њега попели.
- 18.

<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>Нико</i>	<i>не зна</i>	<i>како се то догодило</i>
<i>Која је служба тог члана</i>	субјекат	предикат	(прави) објекат

19. уморан од ходања, велику бригу
20. Како неки стручњаци процењују, Стара (или Веља) маслина, која се налази пет километара од Бара, стара је између 2000 и 2700 година, па спада међу три најстарија маслинова стабла на свету.

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
ГОДИНА 2014.

Тест: 3 (20 питања)

Шифра: _____

		Поени								
1.	Подвуците имена дијалеката који су у основи српског књижевног језика: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачи дијалекат									
2.	Чувено <i>Мирослављево јеванђеље</i> писано је: а) рускословенским језиком б) српскословенским језиком в) славеносрпским језиком Заокружите слово испред тачног одговора.									
3.	Део граматике који се бави изучавањем и описивањем гласова и њихових промена назива се: _____									
4.	Препишите исправно писаним словима назив институције и одговарајућу скраћеницу: СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ _____, скраћеница: _____									
5.	Заокружите слова испред групе гласова којима је заједнички начин творбе: а) Ш, Ћ, Ц в) Ш, С, Х б) Д, Б, С г) Џ, Ћ, Џ									
6.	Подвуците речи у којима је глас Ш настао једначењем сугласника по месту творбе: <i>дишем, шала, мишљу, дешавати се, шичупати</i>									
7.	Упишите одговарајуће акцентоване облике глагола <i>отворити</i> : отвори и отвори: а) 3. лице једнине презента: _____ б) 2. лице једнине императива: _____									
8.	У следећој реченици подвуците све проклитике и енклитике: <i>Његова нам је прошлост недовољно позната; он о њој нерадо говори.</i>									
9.	Напишите у ком је падежу, роду и броју подвучена именица у следећој реченици: <i>Нојеву крила користе за „разметање” и одржавање равнотеже при трчању.</i>									
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 20%;">Род</th> <th style="width: 20%;">Број</th> <th style="width: 30%;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>одржавање</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Број	Падеж	одржавање				
	Род	Број	Падеж							
одржавање										

10.	Подвуците заменице које нису присвојне: твога, никаквог, њена, њој, ваших, његовој									
11.	Подвуците прилоге у следећој реченици: По мудрост не треба отићи много далеко; ни до суседног села.									
12.	Напишите глагол <i>срести</i> у задатим облицима: а) 3. лице множине презента: _____ б) 2. лице множине потенцијала у мушком роду: _____									
13.	Према начину творбе, речи употребљене у пословици: <i>Која се често огледа, слабо кућу надгледа</i> спадају у: а) просте речи и изведенице б) просте речи и сложенице в) просте речи, изведенице и сложенице Заокружите слово испред тачног одговора.									
14.	Поделите следеће деривате у две групе према мотивној речи: <i>бубрежје, бубрав, бубрежичић бубрење.</i> 1. _____, _____; 2. _____, _____									
15.	Заокружите слова испред оних примера у којима је значење подвучене речи добијено метонимијом: а) Бољи је <u>мршав</u> мир него дебео рат. б) Био је на <u>прагу</u> великог открића. в) Цела <u>школа</u> се противи тој одлуци. г) Имам нову <u>кухињу</u> .									
16.	Заокружите слово испред синонимског пара: а) остварљивост – оствареност б) баретина – баруштина в) чистоћа – чистота г) болешљив – бољећив									
17.	У следећем примеру подвуците зависне реченице: <i>Кад види брата својега, она се уплаши и почне га тихо молити да бежи, али он не тхедне, већ узме буздован да удари змаја.</i>									
18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Заболи ме глава кад на то помислим.</i> <table border="1" data-bbox="205 1253 760 1390"> <tr> <td><i>Како гласи реченични члан</i></td> <td></td> <td><i>ме</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Која је служба тог члана</i></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Како гласи реченични члан</i>		<i>ме</i>		<i>Која је служба тог члана</i>				
<i>Како гласи реченични члан</i>		<i>ме</i>								
<i>Која је служба тог члана</i>										

19.	У следећој реченици подвуците синтагме и у свакој синтагми заокружите главну реч: <i>Уплашена од вике, птица прхну изнад наших глава.</i>	
20.	У следећи текст упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Каспијско језеро које је смештено између Европе и Азије заузима толику површину да га је могуће сврстати и у мора. Штавише и вода је у њему слана.</i>	

Прегледао: _____

Број поена: _____

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

Тест: 3 (20 питања) РЕШЕЊА

1. б)
2. фонетика / фонологија (фонетика с фонологијом)
3. Српска академија наука и уметности, САНУ
4. в, г
5. мишљу, ишчупати
6. а) оворй, б) отворй
7. нам, је, о
- 9.

	Род	Број	Падеж
одржавање	средњи	једнина	акузатив

10. твога, никаквог, њена, њој, ваших, његовој
11. По мудрост не треба отићи многo далеко; ни до суседног села.
12. а) (они) сретну; б) (ви) бисте срили / срили бисте
13. б) (или а))
14. 1. бубрешчић, бубрежје, 2. бубрав, бубрење (Било којим редом!)
15. в), г)
16. б) (и/или в)
17. Кад види брата својега, она се уплаши и почне га тихо молити да бежи, али он не хтедне, већ узме буздован да удари змаја.
- 18.

<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>Забoли</i>	<i>ме</i>	<i>глава</i>	<i>кад на то помислим</i>
<i>Која је служба тог члана</i>	субјекат	предикат	(прави) објекат	(прилошка) одредба

19. уплашена од вике, наших глава
20. Каспијско језеро, које је смештено између Европе и Азије, заузима толику површину да га је могуће сврстати и у мора. Штавише, и вода је у њему слана.

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ, ЈУЛИ 2014.

КАД МЛИДИЈА УМРЕТИ

Лисје жути веће по дрвећу,
Лисје жуто доле веће пада,
Зелено га више ја никада
Видет нећу.
Глава клону, лице потавнило,
Боловање око ми попило,
Рука ломна, тело измождено,
А клеца ми слабачко колено:
Дође доба да идем у гроба.

Збогом, житку, мој прелепи санче,
Збогом, зоро, збогом, бели данче,
Збогом, свете, некадањи рају,
Ја сад морам другом ићи крају.

О да те тако ја не љубља жарко,
Још би гледо твоје сунце јарко,
Слушо грома, слушао олују,

Чудио се твојему славују,
Твојој реци и твоме извиру –
Мог живота вир је на увиру!

О песме моје, јадна сирочади,
Децо мила моји лета млади,
Тедо дугу да са неба свучем,
Дугом шарном да све вас обучем,
Да накитим сјајнијем звездама,
Да обасјам сунчаним лучама.
Дуга била, па се изгубила,

Звезде сјале, па су и пресјале,
А сунашце оно огрејало –
И оно је са неба ми пало.
Све нестале што вам дати справља,
У траљама отац вас оставља.–

Бранко Радичевић

І ЗАДАЦИ

1. Одреди књижевноисторијски период коме припада песма *Кад млидија умрети*. – Наведи основне одлике тог периода у српској књижевности.
2. Објасни тему песме.
3. Анализирај ситуацију лирског субјекта описану у песми.
4. Наведи изражајна средства која су у песми употребљена.
5. Тумачи жанровске одлике песме.

ІІ ТЕМЕ

1. Слика породичног живота у песми *Ропство Јанковић Стојана*
2. Епско у *Житију Ајдук Вељка Петровића* Вука Караџића
3. Сатирични елементи у приповеци *Глава шећера* Милована Глишића
4. Старо и ново у драми *Коштана* Борисава Станковића
5. Самоћа у роману *Лелејска гора* Михаила Лалића

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ, СЕПТЕМБАР 2014.

ЈАБЛАНОВИ

Зашто ноћас тако шуме јабланови,
Тако страсно, чудно? Зашто тако шуме?
Жути месец споро залази за хуме,
Далекe и црне, кд слутње; и снови

У тој мртвој ноћи пали су на воду,
Кд олово мирну и сиву, у мраку.
Јабланови само високо у зраку
Шуме, шуме чудно, и дрхћу у своду.

Сам, крај мирне воде, у ноћи, ја стојим
Кд потоњи човек. Земљом, према мени,
Лежи моја сенка. Ја се ноћас бојим
Себе, и ја стрепим сâм од своје сени.

Јован Дучић

І ЗАДАЦИ

1. Ком књижевном периоду припада Јован Дучић?
– Наведи одлике тог периода.
2. Образложи у коју врсту лирских песама спадају *Јабланови*.
3. Одреди и објасни тему у песми *Јабланови*.
4. Издвоји основне мотиве и њихова симболичка значења.
5. Опиши доминантна изражајна средства у песми.

II ОБРАДА ТЕМЕ

1. Баладични елементи у песми *Женидба Милића барјактара*
2. Доживљај смрти у *Житију светог Симеона* Светог Саве
3. Трагичко у *Поварети* Симе Матавуља
4. Прича и приповедачи у *Проклетој авлији* Иве Андрића
5. Ликови у драми *Чекајући Годоа* Семјуела Бекета

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
Студентски трг 3, 11000 Београд,
телефон 011/3285-506,
имејл: drustvosj@fil.bg.ac.rs • сајт: drustvosj.fil.bg.ac.rs

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Издања Друштва:

1. Љубомир Поповић: **Ред речи у реченици**, II издање, цена 500,00 динара
2. Новица Петковић: **Огледи о српским песницима**, II издање, 500,00 динара
3. Љиљана Бајић: **Одабране наставне интерпретације**, II издање, цена 500,00 динара
4. Слободан Ж. Марковић: **Српска књижевност између два светска рата – појаве, писци и дела**, цена 500,00 динара
5. Тихомир Брајовић: **Облици модернизма**, цена 500,00 динара
6. Бошко Сувајџић: **Јунаци и маске**, цена 500,00 динара
7. Нада Милошевић-Ђорђевић: **Од бајке до изреке**, II издање, цена 500,00 динара
8. Драгана Вукићевић: **Писмо и прича**, цена 500,00
9. Зборник **Ка савременој настави српског језика и књижевности** (књижевност), цена 500,00 динара
10. Бранкица Чигоја: **Траговима српске језичке прошлости**, цена 500,00 динара
11. Радмила Маринковић: **Светородна господа српска**, II издање, цена 500,00 динара
12. Васо Милинчевић: **Велика школа и велики професори**, цена 500,00 динара
13. Јелица Јокановић-Михајлов: **Акцент и интонација говора на радију и телевизији**, цена 500,00 динара

14. Наташа Станковић-Шошо: **Топос пута у српској народној бајци**, цена 500,00 динара
15. Оливера Радуловић: **Речи са чистих усана**, цена 500,00 динара
16. Гордана Јовановић: **Живот Стефана Лазаревића, деспота српскога**, цена 500,00 динара
17. Татјана Јовићевић: **Српски историјски роман XIX века**, цена 500,00 динара
18. Јован Деретић: **Огледи о српској књижевности**, цена 500,00 динара
19. Душан Иванић: **Огледи о Стерији**, цена 500,00 динара
20. **Писци говоре**, приредио Михајло Пантић, цена 500,00
21. Божо Ћорић: **Творба именица у српском језику**, цена 500,00 динара
22. Мило Ломпар: **О завршетку романа**, цена 500,00 динара
23. Бошко Сувајџић: **Иларион Руварац и народна књижевност**, цена 500, 00 динара
24. Драгана Мршевић-Радовић: **Фразеологија и национална култура**, цена 500,00 динара
25. Снежана Милинковић: **Преображаји новеле**, цена 500,00 динара
26. Снежана Самарџија, **Биографије епских јунака**, цена 500,00 динара
27. Гордана Штасни, **Творба речи у настави српског језика**, цена 500,00 динара
28. Зона Мркаљ, **Наставно проучавање народних приповедака и предања**, цена 500,00 динара
29. Јелена Јовановић, **Писци и стил**, цена 500,00 динара
30. Милош Ковачевић, **Огледи из српске синтаксе**, цена 500,00 динара
31. Божо Ћорић, **Лингвомаргиналије**, цена 500,00 динара

32. Рајна Драгићевић, **Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу**, цена 500,00 динара
33. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 1, приредила Босиљка Милић, цена, 500,00 динара
34. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 2, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
35. **Пут до есеја (хронолошки преглед такмичења)**, приредила Босиљка Милић, цена 500, динара
36. Милан Стакић, **Морфо(но)лошке теме**, цена 500,00 динара
37. Зоја Карановић, **Небеска невеста**, цена 500,00 динара
38. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 3, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
39. Валентина Питулић, **Трагом архетипа**, цена 500,00 динара
40. Зорица Несторовић, **Класик Стерија**, цена 500,00 динара
41. Вељко Брборић, **Правопис и школа**, цена 500,00 динара
42. **20 година Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа**, приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
43. Слободан Ж. Марковић, **100 година Друштва за српски језик и књижевност Србије**, прилоге приредила Босиљка Милић, 500,00 динара
44. Марија Клеут, **Из Вукове сенке**, цена 500,00 динара
45. **Информатор – Републички зимски семинар 2012**, цена 350,00 динара
46. Јасмина Јокић, **Краљичке песме, Ритуал и поезија**, цена 500,00 динара

47. Зона Мркаљ, **Колико познајеш књижевност?**, цена 500,00 динара
48. Јелица Јокановић, **Прозодија и говорна култура**, цена 500,00 динара
49. **Српски језик кроз тестове 3**, приредила Босиљка Милић, цена 550,00 динара
50. Драгана Вељковић Станковић, **Комуникативни приступ у настави српског језика**, цена 500,00 динара
51. Милан Алексић, **Богдан Поповић и српска књижевност**, цена 500,00 динара

Напомена

Часописи:

1. Часопис Књижевност и језик	
Годишња претплата за 2015. годину	600,00 динара
Цена двоброја за 2014. годину (1–2/14, 3–4/14)	350,00 динара
Цена двоброја за 2013. годину (1–2/13, 3–4/13)	350,00 динара
Цена двоброја за 2012. годину (1–2/12, 3–4/12)	350,00 динара
Цена појединачне свеске (2009, 2010, 2011)	250,00 динара

2. Часопис **Свет речи** – средњошколски часопис за српски језик и књижевност

Број:	33–34	250,00 динара
	35–36	250,00 динара
	37–38	250,00 динара

Збирке тестова:

1. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика основне школе од 2006–2013.**
Цена 500, 00 динара (сваки 11. бесплатан)
2. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика средњих школа од 2006–2013.**

Цена 500, 00 динара (сваки 11. бесплатан)

Уплату извршити на жиро рачун Друштва: **Комер-**
цијална банка 205-23421-53

У рубрику *позив на број* уписати број рачуна.

САДРЖАЈ

Програм 56. семинара.....	5
Такмичење из књижевности у школској 2014/15. години	10
Такмичење литерарних секција у школској 2013/14. години	18
Такмичење лингвистичких секција у школској 2013/14. години	21
Такмичење листова и часописа основних и средњих школа у школској 2013/14. години	24
Књижевна олимпијада.....	30
Резултати 24. Републичког такмичења из српског језика и језичке културе у школској 2013/14. години	86
Резултати Републичког такмичења из књижевности – Књижевна олимпијада у школској 2013/14. години	93
Такмичења у школској 2014/15. години из српског језика и језичке културе.....	101
Програми такмичења	108
Из Правилника о такмичењу литерарних дружина и секција основних и средњих школа	123
Из Правилника о такмичењу лингвистичких секција основних и средњих школа	127

Класификациони испит из српског језика 2014. године	130
Класификациони испит из књижевности 2014. године	141
Књижевни оглас Друштва	145

